

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 14, årgang 78

www.universitas.no

Torsdag 31. oktober 2024

ANNONSE

dark0wa

SA_G

Ousu Leigh

senfredag: EGO

15. november • Nasjonalmuseet

Fri inngang 18-25 år

Næm

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Dagny Mathilde Mohn**
dagny.mohn@gmail.com 46854623

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
Thea.eidee@gmail.com 93279217

Fotosjef: **Sara Aarøen Lien**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Frida Anine Hagen**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Sondre Kløvfjell**

Korrektursjef: **Astri Lovett Hageberg**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Gi oss danske tilstander!

Dagny Mathilde Mohn,
Ansvarlig redaktør

Abli ferdig med en utdanning er en stor ting. Enten det er fagbrev, bachelor, master eller ph.d. Det er en tid for feiring og glede, men det er også ganske forferdelig skummelt. Et nytt kapittel i livet er i ferd med å begynne. Velkommen til resten av ditt liv.

Noen er smarte. De velger utdanninger med tydelige forbindelser til arbeidslivet. Noen velger til og med utdanninger innenfor felt der arbeidslivet skriker etter folk. De kan begynne rett i jobb etter studier og trenger ikke tenke særlig mer på det. Kanskje kan de til og med tjene godt med penger. Men for de av oss som velger litt mer svømmende utdanninger, kanskje innenfor humaniora, estetiske fag eller samfunnsvitenskapelige emner, er realiteten en litt annen. Det er ikke så åpenbart hva man kan jobbe med som litteraturviter. Forlagene skriker ikke akkurat etter nye ansatte. Arkitektfirmaene sliter med å beholde jobber for de som allerede er ansatte.

Alle må ikke ha en relevant jobb så fort de har levert master. De fleste som leverer master får seg jobb. Men det kan ta tid. Kandidatundersøkelsen, en nasjonal spørreundersøkelse som kartlegger overgangen fra utdanning til arbeidsliv for masterutdannende, viser at mange synes overgangen var hardere enn de hadde forventet.

Det er på tide at vi ser på ordningen for dagpenger

I gjennomsnitt må man søke jobb et halvt år før man lander noe relevant. Men å være arbeidsledig i seks måneder tar på. De færreste studenter har en bufferkonto som kan veie opp for tap av inntekt, de fleste har ikke engang penger til en uforutsett utgift

på 5000 kroner. Studenter har lite å rutte med. Men ferdigutdannede som verken har jobb, får studielån eller dagpenger, har enda mindre.

I Danmark har studenter rett på støtte ett år etter at de fullfører studier. Om du melder deg inn i det som kalles A-kassen (Arbeidsledighetskassen) og betaler medlemsavgiften i ett år før du er ferdig med å studere, kan du få støtte i to. Ved å betale en månedlig avgift (som trekkes fra på skatten), sikrer man seg salt i grøten i den verste tiden. De færreste har lyst til å måtte ty til sosialstøtte, men tilbudet kunne gjøre hverdagen lettere for mange. Som kandidatundersøkelsen fra Nifu viser, får de fleste seg en ganske relevant jobb innen året er omme.

Det er på tide at vi ser på ordningen for dagpenger også her til lands. De fleste nyutdannede søker aktivt jobb. De fleste får seg det også innen et halvt år. Men de færreste har råd til å gå et halvt år uten inntekt. Vi er nødt til å se til Danmark. Nyutdannede har også behov for støtte.

Historiske skråblikk av Tora «Trangsynt» Vassbotn

Arkivaren

Historisk landing

I 2014 hadde Universitetet i Oslo store planer om å gi det norske folk en gave til grunnlovsjubileet: Hele norgeshistorien på nett! Men prosjektet skled ut, og gaven ble forsinket til etter feiringdagen. Professor Tor Egil Førland, leder for arkeologi, konservering og historie, forklarte: «Vi har veldig god trening i å lage norgeshistorie på papir, men å formidle på nett er annerledes,» og kalte det hele «ergerlig.» Kanskje universitetet burde ha trykket norgeshistorien på dopapir? Det ville ikke bare vært lettere å få ut, men også sikret en myk landing. Bedre enn at prosjektet går i dass!

Universitas, 06.10.2014

Sykt drama

Samme år skrev Universitas om kollokviekaos blant sykepleierstudenter. Avisa hadde fått nyss i at hele halvparten av studentene opplevde konflikter i kollokviegrupper, avdekket gjennom en masteroppgave. Da Dag Karterud, instituttleder ved Institutt for sykepleie ved HiOA, ble spurt om han var overrasket over dramatikken, svarte han nei. «Noen blir nisse på lasset, andre blir mye mer aktive», sa han, da han forklarte hvorfor han trodde konfliktene oppsto. Kanskje ikke tilfeldig at det var seerrekord på *Grey's Anatomy* det året?

Universitas, 27.08.2014

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SIO.
- Universitas arbeider etter Vier varson-plukattens regler for god pressesjikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Ville du ligget med en Trump-velger?

I ensomhetens tidsalder forsterkes polarisering gjennom dating-preferanser. Hvor mye skyld har egentlig tech-gigantene?

Polarisering

Atle G. Sandvand,
Journalist i universitas

Trump jobber hardt for å sementere sinnet til velgerne sine, og han lykkes fordi han bygger identitet kløktig. «You're not a Kamala person. You're a Khabib person,» sa han til Joe Rogan, verdens største podkaster. Sannsynligheten for at du tar referansen til den russiske MMA-mesteren, Khabib Nurmagomedov, tidobles om du er mann og under 30, nettopp den kategorien av nordmenn som er mest Trump-positive.

Denne gruppen menn liker også fotball. Når Vålerenga møter Bodø-Glimt, er det ingen grenser for hvor fornøyd hovedstadens supportere har det med å kalle de tilreisende for bønder og rope «mø, mø» over stadionen. Mens i motsatt ende av landet sliter nordlendingene stadig med å forstå hvorfor sørlendingene er så puslete og hårsåre. Slike generaliseringer gjør livet verdt å leve for mange. På politisk nivå er derimot vår hang til forenkling ganske skummel.

For det er til å bli nummen av, hvor gjennomgående hatsk den amerikanske

politiske diskursen er blitt. Når Trump ljuger om at haitiere spiser amerikanske kjøledyr, ser noen det som innvandringskritikk med glimt i øyet, andre som systematisk rasisme. Uansett virker ikke konspirasjonen å få noen politiske konsekvenser. Hvordan har splittelsen i USA blitt så ekstrem?

Polarisering er blitt et nøkkelbegrep i offentligheten. Mange mener at sosiale medier og internett hadde skylden for at så mye giftig retorikk får fly. En populær forklaring har vært at ekkokamre gjør at internettradikaliserte ikke får med seg motargumenter eller «sunn fornuft» i en selektiv mediediet. Forskning på feltet finner likevel motstridende støtte for denne teorien. Radikale oppsøker faktisk sine politiske motstanderes kanaler på jakt etter motargumenter. Gud vet at tech-gigantene ikke vil noen vel, men en må ta høyde for at dynamikkene som har muliggjort Trump, også finnes i det virkelige samfunnet.

Et mer fruktbart spor for å forklare pola-

riseringen, er amerikanernes helt grunnleggende sosiale preferanser. Begrepet affektiv-polarisering handler om hva folk intuitivt synes om hverandre. Tendensen av mistro har økt drastisk siden 1980-tallet, og viser klart at politisk uenighet er blitt personlig, samt at dating-preferanser forsterker utviklingen. 80 prosent av amerikanere gifter seg nå med folk som stemmer det samme. Da er det ikke noe sjokk at demokratene stadig mistror republikanerne mer intenst og vice versa.

Det er kanskje ikke så rart å velge en som stemmer det samme når partifloraen er såpass tynn. Likevel oppgir folk i spørreundersøkelser at sammenlignet med foregående tiår er det blitt langt mindre akseptabelt å ligge med partimotstandere.

Amerikanerne har heller ikke særlig nyanserte eller kloke diskusjoner på senga. Den jevne borger tror at 39 prosent av demokrater er fagorganiserte, og at 44 prosent av republikanere tjener omkring 250.000 dollar i året. I realiteten er 11 prosent av demokrater med i fagforeninger, og kun 2,2 prosent av republikanere har såpass med «money in the bank». Ahler & Sodd, som har gjort disse undersøkelsene, finner at folk overvurderer eksistensen av slike parti-stereotypier med hele 342 pro-

sent. Det kan være verdt å huske, neste gang noen forteller deg hvor «mongo» ditt meningsfellesskap er. Skulle du ha behov for en håpefull åre, mens vi avventer om det blir Kamala Harris eller Donald Trump som skal styre verdens mektigste nasjon, ja, da viser heldigvis den samme forskningen at folk blir svært mye mildere innstilt til partimotstandere, når de får slike misoppfatninger korrigert. Fiendtligheten reduseres når fellesnevnerne fremheves. Partier som insisterer på en samlende retorikk kan vinne frem over tid. Protestvelgere er hverken lojale eller langsinte. Sinte briter har forlatt det konservative partiet i hopetall, etter at Boris Johnson styrte med en så trumpske eplekjekhet. Og uten sammenligning for øvrig, har Senterpartiet og Bompengepartiet mistet over halvparten av velgergrunnlaget sitt fra siste valg.

Her i byen kan vi nok altså ikke løse polariseringen med å skru av mobilene, diskutere bygdefolkets virkelighetsforståelse, eller gå på Facebook og lese på «Hemse-dal sin Oppslagstavle.» Men vi kan alle ta en for laget og date en KrFer. Det synes jeg.

universitas@universitas.no

Vi kan alle ta en for laget og date en KrFer

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
thea.eidee@gmail.com 932 79 217

NYHET

Populær blant gutta

Nesten halvparten av unge norske menn sier de ville stemt på Donald Trump hvis de fikk stemme ved det amerikanske valget. Det melder NRK denne uken. Tallene kommer frem i en ny undersøkelse fra Ipsos, der de har spurt 1123 nordmenn hva de ville stemt på i det kommende amerikanske presidentvalget. Totalt svarer 71 prosent at de ville stemt på Harris, mens 15 prosent ville stemt på Trump. Trekker man ut gruppen menn i alderen 18-29 år er imidlertid bildet annerledes. Her svarer nesten halvparten at de ville stemt på Trump. – Vi er

ikke overrasket over mønsteret, men over den tydelige støtten i akkurat denne gruppen, sier administrerende direktør i Ipsos Eirik Friberg Ekrann. I samme aldersgruppe svarer kun ni prosent av kvinnene at de ville stemt på Trump. Ekrann bekrefter til NRK at undersøkelsen er representativ. – Vi kan derfor med veldig stor grad av sikkerhet slå fast at det er en betydelig høyere Trump-støtte blant unge menn enn ellers i befolkningen, sier han. *TE*

Samler troppene

MENNESKESVERD: Leder for Norsk sykepleierforbund student Kristoffer Haugen er klar for å kjempe for studentenes livskvalitet.

Studentbevegelsen raser mot det de mener er studentfiendtlig politikk fra regjeringen. Torsdag samles de foran Stortinget for en storstilt demonstrasjon.

Demonstrasjon

Tekst Julia Bueso
Foto Olha Korop og Sara Aarøen Lien

– Regjeringen fører en studentfiendtlig politikk som ikke sikrer studentens grunnleggende levevilkår, sier leder for Norsk Studentorganisasjon (NSO) Kaja Ingdahl Hovdenak til Universitas på telefon.

Hun forklarer at tiltakene regjeringen foreslår i årets statsbudsjett straffer studentene. Derfor arrangerer NSO torsdag denne uken en demonstrasjon foran Stortinget.

– De lager en studentfabrikk, heller enn å innføre tiltak som gjør det lettere å være student, og bruke mer tid på studiene, mindre tid på deltidsjobben og faktisk fullføre, sier Hovdenak.

For første gang på ti år er det færre som fullfører studieløpet på normert tid. Som reaksjon har regjeringen i statsbudsjettet foreslått en rekke tiltak som skal sørge for at flere studenter fullfører høyere utdanning raskere. Blant annet foreslås å endre konverteringsordningen for andelen lån som blir omgjort til stipend for påbegynte grader, og at institusjoner skal

kunne innføre en eksamensavgift for studenter som ønsker å ta opp igjen eksamen.

– Vi er ikke uenige med regjeringen i at det er fint hvis flere studenter fullfører på normert tid. Men da må man legge til rette for dette ved å endre på de økonomiske rammene for studenter, og ikke bare slenge flere regninger og avgifter etter dem, argumenterer Hovdenak.

Studentpolitisk toppmøte

Forrige uke skrev Universitas om Kunnskapsdepartementets studentpolitisk toppmøte, der NSO aksjonerte mot et universitetssystem som setter effektivitet i utdanning over kvalitet og trivsel blant studentene. Før møtet ble forsknings- og utdanningsminister Oddmund Hoel (Sp) møtt av studenter kledd i refleksvest og

vernehjelm med påskriften «Stopp studentfabrikken.»

– Mottoet på vernehjelmen peker på at vi mener at eksamensavgift, kutt i konverteringsordning og å ikke øke studiestøtten er tiltak som ikke vil funke. Regjeringen begynner å se på utdanning som en fabrikk hvor man så vidt

Samlet front

Nå har derimot VT sluttet seg til listen over organisasjoner som skal demonstrere foran Stortinget 31.oktober. VT beskriver årets statsbudsjett som skuffende.

– Vi har sendt innspill til parti-programmene til alle partier, og vært

Vi må adressere det som egentlig er roten til problemet

Kaja Ingdahl Hovdenak, leder for NSO

rekker å starte, før man skal ut igjen, sier Hovdenak.

Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) var til stede på studentpolitisk toppmøte uten å ta del i aksjonen.

i kontakt med forsknings- og høyere utdanningskomiteen på Stortinget angående vår misnøye med kuttene, forteller Skowron.

Også Norsk Sykepleierforbund Student (NSF Student) skal delta

Femdobling av tvilsmeldinger

Stadig flere melder fra om studenter som de tviler på er skikket til yrket de utdannes til, kan vi lese i Khrono denne uken. Skikkethetsvurdering gjennomføres på en rekke lærer- og helse- og sosialfagutdanninger. Formålet er å sikre at barnehagebarn, elever, pasienter og andre brukere møter yrkesutøvere som er skikket til yrket sitt.

Tall fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-DIR) viser at det i 2023 kom inn 487 tvilsmeldinger. I 2014 var tallet 95. Oslomet har i alle år hatt flest saker på skikkethet, og er samtidig den institusjonen med aller flest utdanninger som er omfattet av skikkethetsvurderinger. *TE*

Trikk på villspor

Tirsdag denne uken sporet en trikk av i Storgata og raste rett inn i butikken Eplehuset. Fire personer, inkludert trikkeføreren, ble sendt til legevakt med lettere skader, ifølge NRK. Det befant seg rundt 20 personer om bord i trikken da ulykken skjedde. Det var linje 19 Majorstuen som sporet av, sa pressetalsmann i Ruter Øystein Dahl Johansen til NTB. «Vi jobber ut fra flere

hypoteser, blant annet teknisk svikt, menneskelig svikt, om det er noen helsemessige årsaker eller ytre omstendigheter som har ført til ulykken. Det er så langt ikke mistanke om kjøring i ruspåvirket tilstand,» skriver politiet i en pressemelding. De opplyser også om at trikkeføreren er siktet for brudd på vedtrafikklovens §3 som stiller strenge krav til sjåførens aktsomhet i trafikken. *TE*

GENERALEN: Leder for NSO Kaja Ingdahl Hovdenak håper at studentbevegelsen kan stå samlet mot en fiendtlig studentpolitikk.

på demonstrasjonen på torsdag. Leder Kristoffer Haugen mener årets statsbudsjett er en nedprioritering av studenter og understreker betydningen av slagordet «Stopp studentfabrikken».

– Studenter er ikke bare studenter for å studere, men for å kunne bidra i samfunnet, sier han til Universitas på telefon.

Etterspør økt studiestøtte

Hovdenak forteller at NSOs ønsker å signalisere til regjeringen at tiltakene de foreslår er symptombehandling av problemet.

– Vi må adressere det som egentlig er roten til problemet – studentene sliter økonomisk og har ikke en bærekraftig studentøkonomi sånn som det er i dag, påpeker hun.

Både Skowron og Haugen er

enige med henne.

– Vi synes det er veldig merkelig at partiene i stor grad foreslår å øke studiestøtten i partiprogrammene sine, men likevel er det regjeringen nå legger fram en realnedgang i

Da blir det å studere et spørsmål om hvem som har råd til å være student

Kristoffer Haugen, leder av NSF Student

studiestøtten, påpeker Haugen.

Skowron peker på det å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i

folketrygden som forventningen det er mest skuffende at ikke blir møtt i årets statsbudsjett.

– Det hadde kommet oss Oslostudenter veldig til gode. Det er veldig dyrt å bo i hovedstaden.

Haugen poengterer at disse høye utgiftene blir enda vanskeligere å dekke for sykepleierstudenter som 50 prosent av studietiden er i praksis.

– Det er mange som er i praksis langt borte fra studiestedet sitt. Er det seks timer fra studiebyen, vil det si at de også er seks timer unna deltidsjobben. Da blir det å studere et spørsmål om hvem som har råd til å være student, konstaterer Haugen.

universitas@universitas.no

Dette er hovedkravene for studentdemonstrasjonen:

1. En høyere studiestøtte, som økes og knyttes til 1,5 G i folketrygden. Det sikrer en bedret og mer forutsigbar studentøkonomi. Studiestøtten økes i årets forslag til statsbudsjett med 2,9 prosent. Det er 0,9 prosent lavere enn lønns- og prisveksten det tas høyde for i statsbudsjettet. I dag er studiestøtten på ca 1,2G, men justeres etter konsumprisindeksen (KPI).
2. Stopp innføringen av eksamensavgiftene. Institusjonene får mulighet til å innføre en avgift som studenter må betale om de ønsker å ta opp igjen fag og forbedre eksamenskarakterer. Ifølge NSO blir dette å straffe studenter for å bedre egen kompetanse. Eksamensavgiften kritiseres også av studentbevegelsen som et brudd på gratisprinsippet for utdanning i Norge.
3. Reverser endringen av konverteringsordningen. Stipendandelen reduseres for studenter som ikke tar hele grader. 15 prosent av lånet skal bli omgjort til stipend, heller enn 25 prosent slik det er i dag. Under Solberg-regjeringen ble stipendandelen redusert fra 40 prosent til 25 prosent.

Kilde: NSO

Storbyuniversitetet sender studentar ut av storbyen

Oslomet skal torsdag bestemme kven som skal flyttast frå Pilestredet til Lillestrøm. Dette har skapt uro og debatt blant studentar og tilsette.

Campus Lillestrøm

Tekst Beate Bjella
Foto Olha Korop

Ein del av storbyuniversitetet Oslomet skal flyttast til Lillestrøm. Torsdag 31.oktober skal styret ved OsloMet avgjera kva for utdanning og fagmiljø som i framtida skal ligge på Campus Romerike. Flytteplanane har skapt debatt blant studentar og lærarar.

Torsdag vel styret eitt av tre alternativ. Likt i alle profilalternativa, er å flytte heile Campus Kjeller, samt at studenttalet på Lillestrøm skal vera 1250. Det står mellom fagprofilane «Helse og oppvekst», «Helse, bærekraftig bygg og infrastruktur», og «Helse, organisasjon og teknologi.»

Kan bli svekka

Det er usemje om kva for ein profil som er best egna. I starten av månaden var alternativna på høyring. Meir enn 40 svar kom inn. Rektor ved Oslomet Christen Krogh meiner profil 3, å flytte helse, organisasjon og teknologi, er svaret.

– Eg meiner denne fagprofilen vil gi det beste grunnlaget for utvikling av universitetet, og svarar best på samfunnets og regionens behov for kompetanse og kunnskap, sa Christen Krogh til Khrono førre veke.

Det er ikkje alle som er samd i dette. Instituttleiar ved Handelshøyskolen Oslomet Ingvild Reymert uttrykker bekymring for ei splitting av instituttet hennar.

– Det er svært uheldig om ein vel å splitte Handelshøyskolen. Det vil gå utover fagmiljøet vårt og utdanningskvaliteten i studieprogramma. Me har klart å bygge opp eit sterkt miljø i Oslo med eit godt og effektivt undervisningsopplegg. Dette kan bli svekka om me må dele opp instituttet, seier Reymert på telefon til Universitas.

Sosialt i Oslo

Den tredje fagprofilen rammar òg ingeniørstudentane ved Oslomet. Stian Pettersen, leiar av studentorganisasjonen Oslo Tekniske Samfund, er kritisk til flytting.

– Eg trur det er negativt for studentane og studentmiljøet. Det er mange som kjem til Oslo for å studere, og då vil dei vera i byen. Fleire studentar har sagt at dei ikkje hadde søkt om campus var i Lillestrøm, seier Pettersen.

Oslo Tekniske Samfund har foreslått profil 1, altså å flytte helse og oppvekst, samt Campus Kjeller, i høyringssvaret. Det alternativet vil ikkje ramme teknikkstudentane. Pettersen er mest kritisk til å dele instituttet.

– Alt det sosiale skjer her i Oslo. Me har kro, trimrom, bandrom og klatrevegg. Mykje i regi av Oslo Tekniske Samfund. Eg trur det blir veldig vanskeleg å føre dette vidare til Lillestrøm. Særleg om ein deler instituttet opp.

Dei tre profilane:

Profil 1: «Helse og oppvekst.» Her blir det foreslått flytting av heile Campus Kjeller, samt studentar frå instituttet for sosialfag, grunnskule- og barnehagelærar, masterstudentar i helsesjuepleie og masterstudentar i åtferdsvitskap. Det blir òg vurdert delar av forskingsinstituttet Nova.

Profil 2: «Helse, bærekraftig bygg og infrastruktur.» Dette inneber flytting av heile Campus Kjeller, samt studentar frå instituttet for bygg og energiteknikk, bachelor og master i fysioterapi og ergoterapi, bachelor i ortopediingeniør, og master i åtferdsvitskap.

Profil 3: «Helse, organisasjon og teknologi.» Heile Campus Kjeller, samt delar av Handelshøgskula, bachelor og master ved instituttet for informasjonsteknologi, master i åtferdsvitskap og moglege delar av arbeidsforskningsinstituttet (AFI).

Kilde: Oslomet

Leiaren er usikker på om campuset hadde blitt brukt dersom dei vel å flytte. Dei fleste førellesningane er hybride, altså både digitale og fysiske. Om undervisninga blir flytta ut av byen, trur Pettersen at færre vil møte opp.

Unngå oppdeling

Studentparlamentet til Oslomet har vore aktivt med i prosessen for å etablere Campus Romerike. Dei står samla bak profil 2 - flytting av helse, bærekraftig bygg og infrastruktur - som dei meiner er best egna til å etablere eit sterkt og stabilt studentmiljø.

– Me meiner at profil 2 vil leggje grunnlaget for eit godt studiemiljø. Det vil skape god fagleg og sosial samansetning. Det samlar fagmiljøa, og gir eit tydeleg campusmiljø, seier leiaren for Studentparlamentet ved Oslomet Amalie Fadler Opdal.

Den beste løysinga, ifølgje Studentparlamentet, er å flytte heile institutt, og dermed unngå deling. Ved oppdeling, fryktar parlamentet konsekvensar for studentmiljøet.

– Om ein berre har teoretiske fag, har ein ingen grunn til vera på campus. Me ser jo at samansetninga på Kjeller er dårleg. I 2022 vart Kjeller kåra til det dårlegaste studentmiljøet i Shot-undersøkinga. Me ynskjer ikkje at det same skjer i Lillestrøm.

Det er mange som kjem til Oslo for å studere, og då vil dei vera i byen

Stian Pettersen, leiar for Oslo Tekniske Samfund

Studentparlamentet ser òg på flytting som ein positiv ting. Dei mangler store areal i Pilestredet, og no har ein sjanse til å skape noko nytt.

Pessimistisk: – Alt det sosiale skjer her i Oslo, seier ein bekymra leiar for Oslo Tekniske Samfund, Stian Pettersen. Han trur det blir vanskeleg å føre vidare studentmiljøet til Lillestrøm.

– Me meiner at ein kan vekse der, om ein legg til rette for eit godt studiemiljø og meir fagleg tilhøyrse, seier Opdal.

Ikkje same trekraft

Instituttleiar Reymert fryktar tap av studentar og tilsette til andre utdanningsinstitusjonar.

– Me er redde for at dersom Handelshøyskolen flyttar til Lillestrøm, blir me mindre attraktive. Me kan miste studentar og tilsette til private institusjonar. BI og Høyskolen Kristiania står klare til å ta imot både studentar og tilsette, seier instituttleiaren.

Reymert fortel at Handelshøyskolen ved Oslomet - som no ligg i Pilestredet, har vore i kontakt med studentane sine. Fleire meiner studie i Lillestrøm ikkje har same trekraft.

– Om styret går inn for profil 3, så er det viktig at dei sikrar solide, langsiktige løysingar. På den måten kan ein bygge opp noko nytt på Lillestrøm, utan at det går utover aktiviteten i Pilestredet.

Reymert kjem med ei oppfordring til

styret.

– Me håpar dei seier nei til løysinga og tek innvendingane våre på alvor. Me har

Me kan miste studentar og tilsette til private institusjonar

Ingvild Reymert, leiar for Handelshøyskolen ved Oslomet

peika på profil 2 i staden, som ikkje står ovafor dei same utfordringane som profil 3.

Campus Romerike i Lillestrøm sentrum er eit langsiktig prosjekt, og det er i startfasen.

– Det vil ta mange år før ny campus i Lillestrøm sentrum er klar, sa rektor Christen Krogh nyleg til nettsida til Oslomet.

Freser mot nytt reformforslag

Støre-regjeringen har presentert første del av sin nye rusreform. – Viser hvor svart-hvitt tilnærming de har til rusproblemer, sier styreleder i Tryggere Ungdom.

Rusreform

Tekst Agnes Felicia Sandmo Brenna
Foto Ruben Grøndahl Utaker og Sigrid Ewing

Tre år etter at Arbeiderpartiet (Ap) og Senterpartiet (SpI) slo ned på Solberg-regjeringens forslag om å avkriminalisere brukerdoser med narkotika, lanserte de fredag første del av sin egen rusreform. Lovendringene som følger med vil ikke være ferdigstilt før påsken 2025,

Alt vi lovliggjør, oppfordrer vi implisitt folk til å drive med

Herman Winther, formann for Foreningen for alle konservative studenter

men Justisminister Emilie Enger Mehl er klar på en ting: Så lenge Støre-regjeringen sitter i lederstolen, blir totalforbudet mot narkotika stående.

Reformen har vakt splittede reaksjoner. Styreleder for Tryggere Ungdom Emil Bjørnstad Belgau er misfornøyd. Han mener at den nye reformen opprettholder en kultur der folk som egentlig trenger hjelp, blir straffet. Formann i Foreningen for alle konservative studenter (Faks), Herman Winther, er derimot positiv til den nye reformen. Han mener at det er bra at regjeringen jobber for å ikke gjøre narkotika mer tilgjengelig.

Avkriminalisering

Leder for AUF Gaute Børstad Skjervø ønsker en avkriminalisering av brukerdoser med narkotika, og er frustrert over den nye ruspolitikken som moderpartiet har presentert.

– Den norske ruspolitikken er faktaresistent. Ingen forskning viser at straff senker narkotikabruk. Sp og Ap driver med den nye rusreformen en hardlinje mot rus som har blitt forsøkt i et halvt århundre, uten å ha fungert, sier Skjervø.

Formann i Faks Herman Winther er glad for at den nye rusreformen ikke inneholder en avkriminalisering av rusmidler.

– Alt vi lovliggjør, oppfordrer vi jo implisitt folk til å drive med, hevder Winther.

Styreleder i Tryggere Ungdom Emil Bjørnstad Belgau er for avkriminalisering, og hevder at den nye rusreformen kan gi folk insentiver til å late som at de er rusavhengige, eller til å ruse seg mer.

– Blir du tatt med en joint, er i prinsippet det mest effektive du kan gjøre å late som at du er avhengig. Hvis ikke kan du risikere straff helt frem til du er «syk nok» til å få hjelp. Det gir de som ruser seg grunn til å ruse seg mer, frem

til de ikke lenger kan bli straffet for det.

Sentralstyremedlem i Senterungdommen Dordi Lerum er ikke enig i at regjeringens ruspolitikk gir folk incentiver til å ruse seg mer.

– Hvis det er noe som vil gi de unge incentiver til å ruse seg, er det jo å sørge for at det blir mer narkotika i omløp, ved å avkriminalisere det.

Bruker eller misbruker?

Høyesterett fastslo i 2022 at rusavhengige ikke skulle straffefølges for besittelse eller bruk av små doser narkotika. Regjeringen står ved at rusavhengige i hovedsak ikke skal straffefølges, men ønsker å

midler ganske lenge for å kvalifisere som avhengig. Konsekvensen av det er at de aller fleste unge mennesker som ruser seg, avhengige eller ikke, fortsatt vil bli straffet og regnet som kriminelle, fortsetter han.

Faks-formann Herman Winther er også skeptisk til å skille mellom rusbrukere og misbrukere, men av andre årsaker.

– Det er bra at regjeringen ønsker å hjelpe de rusavhengige, men det er naivt å tenke at en kan gi noen lov til å ruse seg uten at problemet da blir større.

Lerum fra Senterungdommen er ikke redd for at det vil bli vanskelig å sette en skillelinje mellom de som er rusavhengige og de som ikke er det.

– Klart det er en merkbar forskjell mellom tungt rusavhengige og unge som synes det er kult å ta kokain på fest.

– En løsning

De siste årene har en økende forekomst av kokain blant unge vært mye omtalt i mediene.

Ifølge Lerum er den mer liberale linjen som ble ført av Solberg-regjeringen, en viktig årsak til økningen.

– Det er ingen tvil om at avkriminalisering fører til en økt forekomst av narkotika. Økningen av kokain som vi har sett de siste årene, skyldes tildels en holdningsendring som Solberg-regjeringen drev med, da de foreslo avkriminalisering i 2021.

AUF-leder Gaute Børstad Skjervø tar Solberg-regjeringen i forsvar. Han mener at en ikke kan peke på en mer liberal ruspolitikk

Den norske ruspolitikken er faktaresistent

Gaute Børstad Skjervø, AUF-leder

tydeliggjøre distinksjonen mellom rusbrukere og rusmisbrukere.

Ifølge Tryggere Ungdoms styreleder Belgau er det umulig å sette definitive rammer for hvem som oppfyller kravene for å være en rusmisbruker.

– Forslaget til regjeringen viser hvor svart-hvitt tilnærming de har til rusproblemer. Det er ikke sånn at enten så er noen rusavhengig, eller så er de ikke det, sier Belgau.

– Det vil mest sannsynlig være et krav om at man har brukt rus-

for å forklare den økte forekomsten av kokain.

– Det er noe tull. Økningen av kokain er absolutt urovekkende, men er noe vi har vært vitne til i hele Europa. Det er ikke noe belegg for å si at dette har noe med spesifikke reformer i Norge å gjøre, sier han.

universitas@universitas.no

Misfornøyd: Styreleder for Tryggere Ungdom Emil Bjørnstad Belgau mener at rusreformen er utdatert og fremmer straff over hjelp.

Forbudslinja: Formann for Faks Herman Winther mener at det er viktig at narkotika forblir ulovlig.

– Lett å bli usikker på

Overgangen til arbeidslivet er tøffere enn ventet for 37 prosent av nyutdannede med master. De fleste må søke i et halvt år før de får relevant jobb.

Kandidatundersøkelse 2023

Tekst Selma Bull og Jonas Vedeler Gudmundson
Foto Ruben Grøndahl Utaker

Det kommer frem i kandidatundersøkelsens hovedrapport fra Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (Nifu).

– Først og fremst viser denne undersøkelsen tydelig at det lønner seg å ta en mastergrad. Selv om tallet på nyutdannede med mastergrad er mer enn dobla de siste ti årene, er det ikke tegn til at arbeidsmarkedet er mettet, eller at de nyutdannede sliter mer enn før med å få jobb, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel (Sp) i en pressemelding.

Vanskeligere enn forventet

I undersøkelsen svarer 37 prosent at overgangen til arbeidslivet har vært vanskeligere enn forventet. Til Khrono forteller forskningsleder for undersøkelsen Jannecke Wiers-Jensen at trenden har vært slik i flere år, og at det er overraskende at studentene ikke i større grad har tatt innover seg at det kan bli vrient å få seg jobb.

Nytt for året er et spørsmål om de masterutdannede sine forventninger til sjanser i arbeidslivet. Her topper samfunnsvitere og humanister igjen listen. Forskerne fant at de som har opplevd overgangen som vanskeligst er kandidater innenfor realfag, samfunnsfag og humanistiske og estetiske fag.

Praksis hjelper

Universitas har snakket med tre masterstudenter på Universitetet i Oslo. Selv om de tror det lønner seg med master, forventer de ikke en knirkfri overgang til arbeidslivet.

Man mister selvtilliten når det tar så lang tid å få seg jobb

Hovedfunn fra kandidatundersøkelsen 2023:

- + Hvilket lærested kandidatene er uteksaminert ved har relativt lite å si for arbeidsmarkedstilpasning når fagfelt og bakgrunnsforhold kontrolleres.
- + En drøy tredel av masterkandidatene opplever at det var vanskeligere enn forventet å finne arbeid i tråd med kompetansen.
- + Et overveiende flertall av de nyutdannede har en positiv helhetsvurdering av utdanningen. Samlet vurdering av utdanningen er relativt stabil over tid, men de som ble uteksaminert i 2021, er noe mindre positive, noe som trolig er relatert til restriksjonene som følge av koronapandemien.
- + Faglig innhold vurderes mer positivt enn undervisningskvalitet, tilbakemelding og veiledning.
- + Nyutdannede humanister og samfunnsvitere har en positiv vurdering av de fleste sider ved utdanningen, men opplever utdanningens relevans for arbeidslivet som lavere enn andre grupper.
- + Mer enn åtte av ti er fornøyde med sin første jobb, og høyest andel svært fornøyde, finnes blant kandidater med utdanning i teknologiske fag og primærnæringsfag.

Kilde: Nifu

trekker mange til dette studiet. Vi er litt i en særstilling, forteller hun.

Trenger tettere samarbeid

I regjeringens pressemelding skriver Hoel at utdanningene har en

oppgave i å forberede studentene bedre på oppgaver i arbeidslivet. Han etterlyser bedre samarbeid mellom arbeidsgivere og universiteter og høyskoler. Samtidig påpeker han at vi er inne i en periode der det er mangel på arbeidskraft. Arbeidsgiverne må ta ansvar og være mer nysgjerrige og ivrige på ulike typer søkere, samt rekruttere

SATSER PÅ PRAKSISERFARING: Solveig Egeberg (27) håper praksis på studiet vil gjøre det lettere å få jobb når hun er ferdig utdannet.

BEDRE SAMARBEID PÅ MASTER: Maja Kirkeby Brastad (22) synes det er et godt samarbeid mellom arbeidslivet og masterprogrammet, det savnet hun på bacheloren.

bredere.

– Jeg synes det er et godt samarbeid mellom arbeidslivet og universitet på masterstudiet, men det var ikke det på bachelorstudiet. Det hadde vært fint om man

kunne knyttet den relasjonen tidligere, forteller Maja Kirkeby Brastad (22) på master i samfunnsøkonomi.

Sara Vågenes (29) studerer master i sosialantropologi, med

TØFT: Sara Vågenes (29) har et inntrykk av at det er va

innlevering rett rundt hjørnet. Hun synes ikke det har vært noe fokus på relasjonen mellom studentene og arbeidslivet.

– Jeg er nok litt i masterboblen, men jeg har ikke fått med meg at det er så mye samarbeid mellom feltet jeg studerer og universitetet, sier hun.

Realist til sist

Arbeidsledigheten blant nyutdannede samlet sett er lavere nå enn den var ved forrige undersøkelse i 2021. Av studieretningene som er inkludert er det natur- og realfagsstudenter som opplever høyest arbeidsledighet på 13,3 prosent. Den er lavest for kandidater med mastergrad innen helse- og sosialfag, hvor den er på tre prosent.

Arbeidsledigheten blant nyutdannede samfunnsvitere og humanister har begge økt fra 6,2

hva man egentlig kan

nskeligere å få seg jobb nå enn tidligere.

prosent i 2021, til 10,6 og 9,9 i 2023.

– Vi har gode prognoser, fordi vi har praksis og mange får jobb på praksisstedet sitt. Jeg kjenner likevel flere som har vært jobbsøkere lenge, eller som begynner på en ny master fordi de ikke får jobb. Det er jo litt uheldig at man nesten overkvalifiserer seg med enda mer utdanning, sier Egeberg.

– Mister selvtilliten

– Vi snakker en del om det på studiet, og da er det med en forståelse om at vi kommer til å være arbeidsledige lenge. Mange har en deltidsjobb de kan skalere opp for å ha noe å falle tilbake på, forteller Vågenes (29).

Hun har allerede vært i arbeid, men sluttet for å ta en mastergrad. Hun kjenner flere som sliter med å komme i relevant arbeid etter studiene.

– Man mister selvtilliten når det tar så lang tid å få seg jobb. Det er lett å bli usikker på hva man egentlig kan, fortsetter hun.

– Mye man ikke har lært på studiet

Brastad (22) forteller at hun og medstudentene i samfunnsøkonomi snakker om

hvordan det blir å søke jobb når den tid kommer, selv om de nettopp har begynt på mastergraden. Hun går samfunnsøkonomi, og for henne er internship en viktig del av studiet for å få jobb etter hvert.

– Jeg håper det blir lettere å få jobb gjennom internship. I tillegg får vi et innblikk i arbeidslivet som er spennende. Li-

kevel virker det som at man gjør mye man ikke har lært på studiet, og at arbeidsoppgavene er litt annerledes enn det man

tror, sier Brastad.

Av samfunnsvitene er det 33 prosent som oppgir at de opplever dårlig jobbmatch. Det vil si at de føler seg overkvalifisert til stillingen, eller at arbeidsoppgavene samsvarer «middels» eller «dårlig» med innholdet i utdanningen.

Denne undersøkelsen viser tydelig at det lønner seg å ta en mastergrad

Oddmund Hoel (Sp),
Forsknings- og høyere utdanningsminister

Én av fire vil bytte jobb

– Jeg tror man bruker lite av det faglige, men kanskje det at man har lært å lære, og tenke kritisk som er viktig, fortsetter Brastad.

Nyutdannede fra samfunnsfag og historie er gruppen som er mest fornøyd med studiene, men er også mest overrasket over hvor vanskelig overgangen er. De opplever oftere sin første jobb som lite relevant for utdanningen sin. I denne gruppen ønsker én av fire å bytte jobb når muligheten byr seg.

– Undersøkelsen tyder på at studentene ikke er godt nok informerte og forberedt for arbeidsmarkedet. Jeg oppfordrer alle som studerer eller vil studere til å ta i bruk tjenestene våre på karriereveiledning.no og utdanning.no, sier Sveinung Skule, direktør i Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse til Khrono.

universitas@universitas.no

GROTEKST: Anine Guldhaug synes kampanjen bidrar til å skape bevissthet

Nå kan du teste deg for «kjønnsråte»

Synes du kjønnsråte høres fristende ut? Neppe. Og det er nettopp målet med ordet, som er SiOs nye navn på kjønnssykdommen gonoré.

Kjønnssykdom

Tekst Maria Maske
Foto Kristoffer Søvik

De siste årene har tilfellene av den seksuelt overførbare infeksjonen gonoré skutt i været. Studentskipnaden SiO (SiO) tror ikke unge forstår alvorret i situasjonen. Derfor lanserte de i september en kampanje der studenter kunne foreslå et nytt navn på kjønnssykdommen.

Blant navneforslagene var «underlivsragnarok», «utflodshelvete» og «køllekrise». Men det var altså «kjønnsråte» som gikk av med seieren.

– Et lett og lekent navn og samtidig litt groteskt, sier Anine Guldhaug (26), som tar en master i psykisk helse og rusarbeid. Universitas møter henne på Oslomet.

Det høres ut som noe mange vil syntes er flaut å sjekke seg for

Alex Solomon, student ved Oslomet

Guldhaug har sett kampanjen i sosiale medier og liker det nye navnet, og synes det er et godt tiltak. Selv vet hun ikke like mye om gonoré som om klamydia, og tror det gjelder mange.

– Jeg synes det er en veldig artig

kampanje og en kul måte å kombinere humor med noe som folk burde lære mer om. Jeg tror kunnskap skaper bevissthet.

Økonomi- og administrasjonsstudent Alex Solomon (27) hadde ikke hørt om gonorékampanjen. Han vet at gonoré er en kjønnssykdom, men ikke helt hva det innebærer å bli smittet.

– Jeg tror ikke navneendring i seg selv har noen effekt, for jeg synes egentlig at gonoré er et godt og avskrekkende navn. Men jeg tror absolutt at spredning av informasjon er viktig, legger han til.

Solomon synes det nye navnet er morsomt, men stygt.

– Det høres ut som noe mange vil syntes er flaut å sjekke seg for, legger han til.

Klamydias stygge storebror

I en telefonsamtale forteller di-

rektør for SiO studentliv, Trond Morten Trondsen, at kampanjen er en del av et tett samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI).

– De tok kontakt på grunn av stor økning i smitte av kjønnssykdommer blant studenter ved

semesterstart i fjor.

Målet med gonorékampanjen er å bevisstgjøre studenter og unge om betydningen av kondombruk, og viktigheten av å sjekke seg for seksuelt overførbare sykdommer.

Hvis den blir resistent, har vi ikke noe behandling

Simon Ertzeid, lege ved sex og samfunn

– Vi jobber veldig systematisk ved å bruke sosiale medier, og ser at det fungerer for å spre informasjon. Navnekonkurransen er et virkemiddel for å engasjere studentene, sier han.

– Kampanjen er et av flere tiltak. Vi har gratis kondomer og gratis testing uten timebestilling. Seksuell helse er et viktig satsningsområde hos oss i SiO, legger han til.

Lett å bli smittet

Lege ved Sex og samfunn Simon Ertzeid synes SiOs kampanje er en god måte å ufarliggjøre, men likevel gjøre unge og studenter bevisst på den smittsomme kjønnssykdommen.

Smitten av gonoré skjer via slimhinner, og kan spres ved vaginalt, analt og oralt samleie.

– Gonoré gir ganske kjipe plager. Personer med penis har som regel symptomer, det er snakk om grønnaktig utflod og sterke smerter når man tisser, sier han.

– For dem med vagina eller vulva er det bare halvparten som får symptomer. Derfor er det viktig å sjekke seg ved partnerbytte. Endret utflod, ofte grønnaktig, blødninger og bekkeninfeksjon kan være symptomer på å være smittet.

Ertzeid beskriver infeksjonen som svært smittsom og mer aggressiv enn for eksempel klamydia. I verste fall kan infeksjonen føre til infertilitet og kroniske smerter.

– Ved samleie er sjansen for å bli smittet over 80 prosent, forteller han.

Den fantastiske kondomen

Bruk av kondom er det eneste som effektivt beskytter mot seksuelt overførbare infeksjoner. En undersøkelse gjennomført av Riksforbundet for seksuell opplysning (RFSU) viser at flere bruker kondom. Likevel stiger smittetallene.

Lege Ertzeid forteller at smittetallene ikke øker like eksplosivt som i fjor, men at kurven flater ut. Han tror det er på grunn av at flere bruker beskyttelse. Likevel påpeker han at kondomen må få et bedre rykte.

– Jeg tror det er viktig å skifte fokus fra at vi er så dårlige til å bruke det, til å snakke positivt om kondombruk og gjøre det til en helt normal del av å ha sex med en ny person, sier Ertzeid..

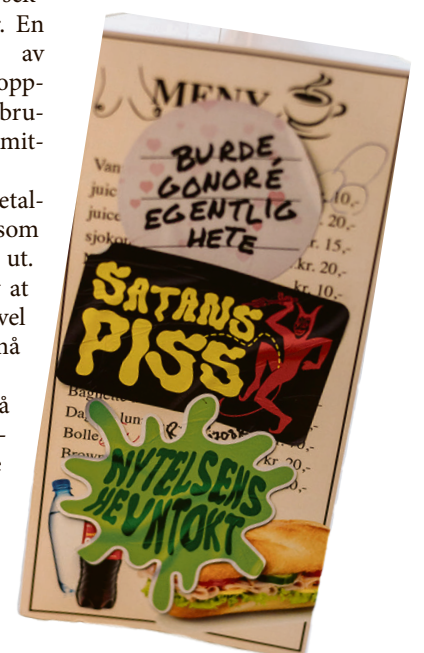
En annen grunn til å bruke kondom er å beskytte fremtidige generasjoner mot den ver-

sjonen av bakterien som er antibiotikaresistent.

– Siden vi begynte å behandle gonoré med antibiotika har bakterien blitt resistent, og vi har måttet endre type antibiotika flere ganger. Problemet er at vi nå er på den siste typen som dreper bakterien. Hvis den blir resistent, har vi ikke noen behandling, understreker Ertzeid.

Enn så lenge er ikke den resistente versjonen av bakterien i Norge, men globalt er det flere tilfeller. Til slutt sier Ertzeid at det nok er flere som vil kjenne seg igjen i navnet kjønnsråte, men at det gjenstår å se om det vil slå an.

universitas@universitas.no

Dum og deilig

EDGE: Nokia er midt i utfasingen av 2G- og 3G-nettverk, og det kan derfor bli vanskeligere å få signal for dumtelefonbrukere fremover.

KALD SKULDER: For noen er det å velge «dumtelefonen» som å vende ryggen til det sosiale.

Det utspiller seg en David og Goliat-fortelling på mobilmarkedet. Den husvarme smarttelefonens ubegavede og neglisjerte fetter, «dumtelefonen», får på ny et hjem blant noen studenter.

Mobiltelefoni

Tekst Jack Sødahl Moland
Foto Kenneth Novela Gran

I havet av smarttelefoner har en gammel kjenning fått en ny vår. Ifølge NRK registrerer Komplet.no økt etterspørsel etter «dumme telefoner», altså mer eller mindre gamle varianter med begrensede smartfunksjoner.

Noen børster støv av disse mobilene som har ligget gjemt et par tiår, mens andre går til innkjøp av

Jeg er ikke frelst

Stener Vaagland, student på Khio

mobilproducentenes nytolkninger av de gamle telefonene. Til tross for at smarttelefonene tilsynelatende bare blir mer og mer høyteknologiske, jubler ikke alle studenter over utviklingen.

Universitas har tatt på seg den litt ironiske oppgaven med å forsøke å spore opp noen av studentene med dumtelefon for å finne ut hva som beveger seg bak den voksende trenden.

Dum og dummere

Når Universitas besøker studentbiblioteket Sophus Bugges hus ligger mobiltelefonene strødd utover pultene. Det er få indikasjoner på at studentene der har droppet smarttelefonen. Ved de stasjonære PC-ene finner vi imidlertid Markus Langen, informatikkstudent og eier av en gammel Nokia. Den har få smartfunksjoner og knøtt-små knapper.

Det var da scrollingen tok overhånd at han bestemte seg for å endelig gjøre byttet. Det har frigjort mye tid som tidligere gikk til bunnløs scrolling.

– Reisestrekningen fra Lambertseter til Blindern har blitt en anledning for å lese bøker. Og pensum, for den saks skyld, sier Langen.

Informatikkstudenten er nostalgisk til det store internettet han en gang kjente som ung, men synes i senere tid at det har blitt mer begrensende. Scrollingen som fengslet Langen klandrer han likevel ikke selve smarttelefonen for.

– For min del er det mer mangel på selvkontroll, innrømmer han.

Pølsefingre

En annen student som har følt på manglende selvkontroll knyttet til smarttelefonen er Stener Vaag-

land, som er student på Kunsthøgskolen i Oslo (Khio). På sporet av den tapte tid kjøpte han en knappetelefon med apptilgang, en hybrid som er dum blant de smarte, men smart blant de dumme. I tillegg til en liten skjerm, beskriver Vaagland det som om man nærmest får pølsefingre av miniatyrtestaturet. Sånne ubeiligheter ville begrense skjermbruken. Trodde han.

– Jeg er ikke frelst, sier Vaagland.

For til tross for knappemobilens lave brukervennlighet, klokker han inn omtrent like mange timer på scrolling, må han tippe, ettersom mobilen ikke har noen statistikk måler.

– Det har fått meg til å innse min egen avhengighet. Men jeg er likevel glad for valget siden ubehageligheten ved å scrolle på den har gitt meg litt tid til refleksjon rundt egen skjermbruk.

Student i allmenn litteraturvitenskap på Universitas i Oslo Herman Winther er jevnt over rimelig fornøyd med sin uintelligente telefon. I den tidligere bacheloroppgaven hans i art direction kuttet han ut smarttelefonen i tillegg til internett i tre måneder som metode. Den analoge livsførselen ga grobunn for nye hobbyer.

– Jeg så på haugevis av DVD-er,

blant annet hele ekstramaterialet i Biler, sier Winther.

En slitsom motbakke

– Det er veldig mange på 50 pluss som sier «slutt å tro at du er sentrum av universet», ler Line Horgen Thorstad, filosofistudent og leder for Eksist!, som er en interesseorganisasjon for teknologisk valgfrihet.

Hun startet organisasjonen i fortvilelse over ufriheten hun

som en «slitsom motbakke».

Kapitaliserer på oppmerksomhet

– For å forstå hvorfor vi er så distrahererte så må vi «follow the money». Det er et faktum at det er mange folk som kapitaliserer på oppmerksomheten din. Å forby atferdsbasert reklame er et bra første steg. Det går rett inn i kjernen på problematikken, sier Thorstad.

Hun mener problemets stør-

Man kan ikke løse oppmerksomhetsøkonomien personlig gjennom å få seg en Nokia

Line Horgen Thorstad, filosofistudent og leder i interesseorganisasjonen Eksist!

opplevde knyttet til bruken av digitale verktøy. Hun brukte «dumtelefon» i tre år, men har nå gått tilbake til smarttelefon på grunn av vanskelighetene med å ha en slik telefon i et samfunn som ikke er innrettet for det.

– Dette krever samfunnsmessige og strukturelle endringer. Man kan ikke løse oppmerksomhetsøkonomien personlig gjennom å få seg en Nokia. Jeg synes ikke man skal ha dårlig samvittighet over egen skjermbruk, sier hun.

Det personlige valget hennes bak mobilbyttet karakteriserer hun som en «desperat nødløsning» og de tre dumtelefon-årene

relse ikke må føre til en lammende æresfrykt, men heller gi grunn til kursendring.

– Vanskelig, men bare å sette i gang, sier Thorstad.

I og for seg kan man «legge fra seg mobilen og gå å kjøpe en is i sola», men først og fremst oppfordrer hun oss som samfunn til å gjøre det mulig å logge av.

– For å få mer frihet så må vi bli bedre på å ha lengre tidsfrister på svar, og planlegge i forveien, slik at man ikke trenger å være konstant pålogget. Da har man en reell mulighet til å gå å kjøpe en kaffe uten å ha nesen i innboksen.

16

Føler seg snytt

Synkende utdanningskvalitet og dårlig behandling av studenter. Høyskolen Kristiania får kritikk for å neglisjere egne studenter i jakt på profitt.

Høyskolen Kristiania

tekst Levor Reichelt Ims
foto Olha Korop

Høyskolen Kristiania (HK) har de siste årene kjøpt opp flere fagskoler, blant annet Westerdals og School of Fashion Industry (Sofi). HK overtok Westerdals i 2017, mens Sofi ble kjøpt opp i 2021.

Siden overtagelsene mener flere studenter Universitas har snakket med at utdanningskvaliteten har sunket. De frykter det

samener i fjor med alvorlige feil uten å stryke. Det føles som om man betaler seg til en bachelor og at uavhengig om du faktisk lærer noe eller ikke, så består du, sier Smith.

Uoversiktlig

Hun opplever studiet som lite oversiktlig og dårlig organisert, noe hun tror skyldes mangel på faste ansatte.

– Det er svært få faste ansatte på linjen vår, da flere har sluttet de siste årene. Istedenfor å ansette nye undervisere fast, henter skolen inn midlertidige veiledere og undervisere. Også

sen vår, forteller Blåsmo.

Det første året på skolen var bra, mener de. Det var først da de flyttet til HK sine lokaler sommeren 2022, hvor blant annet moteskolen Esmo også har sine lokaler, problemene oppstod.

– Vi fikk beskjed om at vi skulle få klasserom i samme etasje som Esmo-studentene. Når vi omsider flyttet var klasserommet vi endte opp med ikke mer enn en gang, forteller Huotari.

– En gang?

– Ja, en gang de hadde satt opp to dører i. Det gikk ofte andre HK-studenter gjennom klasserommet og forbi lærerne våre mens vi hadde undervisning. Det var vanskelig å følge med i timene på grunn av dette. Det er jo helt latterlig, sier hun.

Halvhjerta løsninger

Da klassen klaget på situasjonen var ikke skoleledelsens løsning det de hadde håpet på.

– De flyttet oss fra gangen og opp en etasje, til en litt større gang i etasjen over. Etterhvert fikk vi også lov til å låse dørene.

Ledelsen sa at dette var det beste de kunne gjøre for å hjelpe oss, sukker Blåsmo.

Utfordringene for studentene sluttet ikke der.

– Det viste seg at Mac-ene vi fikk fra HK ikke var sterke nok til å kjøre 3D-modelleringsprogrammet vi måtte bruke i undervisningen. Disse ble vi nødt til å klare oss med hele høstsemesteret, før vi omsider fikk nye PC-er etter å ha klaget en del.

Skuffende kompensasjon

Studentene sendte inn en formell klage til ledelsen i et forsøk

Det føles ut som om at man betaler seg til en bachelor

Io Cappelen Smith, manusstudent ved Westerdals

på å få redusert studieavgiften. Nok en skuffelse ventet dem.

– Fikk dere kompensasjon for de ulike problemene som oppstod under studieløpet?

– Ja, men det var skuffende, sier Blåsmo. Vi etterspurte i den formelle klagen en reduksjon i studieavgiften. Det fikk vi beskjed om at de ikke

kunne gi oss. Den eneste kompensasjonen vi fikk for klagen våre var 20.000 kroner som klassen kunne bruke på et sosialt arrangement. De fortalte oss også at de hadde gjort alt de lovet ifølge kontrakten vi hadde signert med dem.

– Hva brukte dere disse pengene på?

– De endte vi opp med å bruke på avgangsvisningen vår, som Kristiania ikke hadde tenkt til å arrangere eller støtte. Dette pleide Sofi å arrangere før Kristiania overtok skolen.

Til slutt forteller Blåsmo om inntrykket studentene sitter igjen med etter studietiden.

– For det første hadde vi en gjennomgående følelse av at vi ikke var verdt noe for ledelsen. For det andre virker det som at HK jakter profitt. Vi fikk veldig lite i forhold til det vi betalte for, det kjennes som en «money grab», sier han.

– Noe mer fragmentert

HK har blitt forelagt kritikken fra studentene, blant annet påstanden om at de prioriterer profitt fremfor kvalitet. I en e-post til Universitas innrømmer instituttleder ved Westerdals institutt for film og medier Synne Tollerud Bull at det har vært hyppigere bruk av vikarer. Hun forklarer dette med at deres faste ansatte har vært involvert i egne forskningsprosjekter. Hun viser også forståelse for studentenes opplevelse.

– Selv om studentene har mottatt den undervisningen og oppfølgingen de har krav på, anerkjenner vi at det kan ha opplevd som noe mer fragmentert enn tidligere, skriver hun.

Annelise Kjøning, rektor ved

er et resultat av at HK prioriterer økonomisk profitt.

Lite for penga

HK kan vise til imponerende driftsresultater de siste årene. Deres samlede egenkapital har økt fra 247 millioner i 2017, til rundt 670 millioner kroner i 2023. For øvrig var stiftelsens årsresultat etter skatt rundt 167 millioner kroner i fjor. Tross HKs voksende lommebok, er flere studenter misfornøyde med deler av studiet.

– Jeg opplever ikke at pengene vi betaler, altså 110.000 kroner i året, reflekteres i mengden undervisning vi får. Jeg mener også at vi ikke får nok utfordringer. For meg virker det som dette gjøres for å redusere arbeidsmengden til underviserne, sier Io Cappelen Smith, som går andre året på manuslinja ved Westerdals.

Hun tror skolen gjør det enkelt å komme gjennom studieløpet, slik at de kan holde på så mange betalende studenter som mulig. Hun ser en liknende tendens i eksamenssystemet.

– Det skal veldig mye til for å stryke på eksamen. Jeg vet med sikkerhet at folk leverte inn ek-

dette peker i retning av at pengene er viktigst. Jeg har ikke inntrykk av at vi har noen undervisere som har et overordnet perspektiv på hvordan bachelorløpet skal gjennomføres, sier Smith.

– Har du snakket med noen tidligere studenter ved linjen om deres opplevelse av studiet?

– Ja. Etter å ha blitt fortalt hva slags undervisning vi har fått, mener flere fra de to kullene over oss at linjen har blitt drastisk dårligere på bare to år. Basert på det de har sagt, virker det som studiet blir dårligere for hvert år som går.

Gang som klasserom

Universitas har også snakket med Linn Huotari (23) og Mathias Blåsmo (22) som begge studerte motedesign ved Sofi fra 2021 frem til linjen ble lagt ned i 2023. Studietiden levde ikke opp til forventningene.

– Omtrent første skoledag fikk vi en overraskende beskjed. Læreren som tok oss imot sa: «Som dere vet har vi blitt kjøpt opp av HK». Det visste vi ikke. Så det hele startet med at vi enten måtte signere en ny kontrakt med HK eller miste studieplas-

ANNONSE

Tilbudsguiden

AKTIVITETER

SPILL, LØS OG SPAR!
-20%
STUDENTRABATT

5 UNIKE ESCAPE SPILL
KINGDOM
OF ESCAPE ROOMS

BØKER

Keen på billigere pensumbøker?
Sjekk ut digitalt pensum!

Bruk koden STUDENTAVIS25 for 25% rabatt på abonnemntet Allvit+ på allvit.no

allvit

BAR & SPILLESTED

Pollett & Bislett

PINBALL BILBANE ARKADE

15% STUDENTRABATT PÅ ALLE SPILL

PILESTREDET 40, 0167 OSLO
@POLLETT_BISLETT
WWW.FACEBOOK.COM/POLLETTBISLETT

BS4

50% RABATT
TIRSDAG-TORS DAG

Book spill på forhånd via QR-koden

STUDENTRABATT PÅ DART OG SHUFFLEBOARD

BOGSTADVEIEN 54
054 NO

UNDERHOLDNING

STUDENTPRIS PÅ PIZZA

ALL PIZZA TIL 130,- VED FREMVISNING AV GYLDIG STUDENTBEVIS

Kjøkkenet er åpent 12:00-20:30 onsdag - lørdag

Kombiner turen med standup, quiz eller annet :-)
Se www.dattera.no for fullt program

Dattera Til Hagen
Grønland 10, Oslo

Vil ha «student-hub» her

STUDENTAREALER: Studentparlamentet vil kjempe for at studentforeninger får etablert seg i de snart tomme lokalene.

Snart blir Akademikas lokaler ledige. Studentparlamentet mener de bør gå til studentforeningene.

Akademika

Tekst Elisa Turcato Bakken
Foto Ruben Grøndahl Utaker

Akademika, bokhandelen som har vært pensumformidler på Blindern i over 70 år, legger ned om kort tid. Norli bokhandel blir snart å se i Frederikke-bygget, og hvem som skal overta de tomme lokalene etter Akademika i Kristian Ottosens hus er ennå usikkert. Leder i Studentparlamentet Sondre Klunland er tydelig på hva han vil at lokalene skal brukes til.

– Vi har omkring 300 foreninger på Universitetet i Oslo (UiO) og kun en brøkdel av dem har fått tildelt et fast sted. Det blir nok mange foreninger som vil tørste etter en plass. Vi ønsker at så mange som mulig skal få nettopp det, sier han til Universitas.

Klungland ser for seg at bygget kan bli en «student-hub», ettersom grønt kontor allerede har flyttet over til huset og ledelsen planlegger et gjenbrukstorg i bygget.

Ikke SiO

Klungland forteller videre at han ville blitt overrasket om Studentsamskipnaden SiO (SiO) fikk fortrinnsrett på lokalene. Han ser heller ikke for seg en privat aktør som potensiell overtager.

– Det har ikke vært noen innspill angående det så langt i prosessen, så vidt jeg

vet. Det hadde i så fall blitt upopulært, sier han.

Samtidig understreker han at aktører på de ulike fakultetene kan spille en rolle i en endelig avgjørelse, ettersom UiO-ledelsen også ønsker innspill fra dem.

– Det har for eksempel vært snakk om et realfagssenter i regi av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Da jeg hørte om det tenkte jeg: nei. Vår politikk er tydelig på at vi ønsker en mer fri møteplass for studenter enn som så, sier Klungland. Universitas har ikke fått bekreftet forslaget om et realfagssenter fra andre kilder.

Viserektor for utdanning Bjørn Stensa-

Det blir nok mange foreninger som vil tørste etter en plass

Sondre Mattias Klungland, leder av Studentparlamentet ved UiO

ker bekrefter at sannsynligheten er liten for at en privat aktør eller SiO vil ta plass i lokalene.

Administrerende direktør i SiO Andreas Eskelund forteller at de ikke har meldt inn noe ønske om de aktuelle arealene.

– SiO heier på studentfrivilligheten, og vi er positive til at studentforeningene får mer arealer i bygget til sine behov, skriver Eskelund i en e-post til Universitas.

Ingenting er besluttet

Bjørn Stensaker påpeker at UiO-ledelsen, i samarbeid med eiendomsavdelingen, er

på et tidlig stadium i prosessen hva angår fremtidig drift av Kristian Ottosens hus. De tar imot innspill fra både fakulteter, foreninger, enkeltstudenter og andre aktører tilknyttet Universitetet. Et helhetlig konsept er ikke utarbeidet og ingenting rundt hva som skal skje i lokalene kan bekreftes endelig.

– Ingenting er endelig besluttet. Men studentarealer og studentaktiviteter er høyt oppe på prioriteringslisten. Det hadde vært fantastisk å fylle lokalene med mennesker og aktivitet. Slik kan det bidra til å revitalisere hele Frederikkeplassen og gjøre campus mer levende, sier Stensaker.

Direktør i eiendomsavdelingen ved UiO John Skogen er heller ikke fremmed for at lokalene overtas av studentforeninger.

– Det er helt klart en mulighet at studentforeninger kan ta i bruk deler av disse lokalene. Beslutning om bruk av arealene vil fattes av UiO-ledelsen, skriver han i en e-post til Universitas.

– Direkte demokrati

Forrige uke publiserte UiO en story med spørsmålet «Hva vil du ha i Kristian Ottosens hus?» på sin offisielle Instagram-konto med link til et nettskjema. Dette synes Studentparlamentsleder Klungland er positivt.

– Det vitner om et ganske direkte demokrati, kan man si. Det er positivt at UiO fremmer en innspillsrunde hvor alle Blindern-studenter kan komme med ideer, sier han.

KOM MED BIDRAG: Universitetet i Oslo (UiO) vil høre studentenes ideer og innspill

Studentparlamentet har vært i høring med ledelsen hvor de erfarte at deres forslag ble tatt på alvor. I politikken Studentparlamentet har vedtatt er hovedmålet at lokalene skal bli omgjort til studentarealer.

– Vi vil at arealene, uansett hva de blir brukt til, skal være studentstyrt, sier Klungland.

Stensaker kan ikke antyde en endelig dato for en beslutning, men hvis oppussingsbehovene er små, kan lokalene tas i bruk raskt etter at en beslutning er tatt.

– Det er viktig at vi har en dynamisk tilnærming til prosessen når slike store, fantastiske lokaler på Blindern plutselig står åpne for noe nytt. I hvert fall hvis de blir tildelt studentene, sier Klungland.

EN SISTE DANS: Nordberg studentby ferdigstilles høsten 2026, og kan bli SiO sitt siste, store byggeprosjekt i hovedstaden.

Har verken plass eller penger til å bygge mer

Mens studenter sliter med å finne bolig, har ikke SiO flere tomter å bygge ut. Styreleder i SiO etterlyser tilskudd fra staten.

Studentbolig

Tekst Lone Sivertsen Devik
Foto Ohla Korop

– Det kan potensielt bli en bråstopp i studentboligbyggingen i Oslo hvis vi ikke får tilgang på flere egnede tomter til en akseptabel pris, sier styreleder i Studentsamskipnaden SiO (SiO) Eilif Tanberg.

Nordberg studentby ferdigstilles høsten 2026, og kan bli SiO sitt siste, store byggeprosjekt i hovedstaden. Styreleder i SiO etterlyser tilskudd fra staten, og tilgang på tomter til en rimelig pris for å kunne fortsette studentboligbyggingen.

Etterlyser statlig tilskudd

– Det er viktig for oss at vi har tilgang på tomter som gjør at husleia ikke går for hardt utover studentlommeboka, sier Tanberg.

Styrelederen forteller at de ofte ser tomter som legges ut på det private markedet og skaper høye priser. Det vil i stor grad gå utover studentenes husleie, mener han.

Gjennom statlig tilskudd, festeavtaler fra både kommunen og staten, sier styrelederen at SiO vil kunne bygge mer. Tanberg forklarer at en festeavtale er en juridisk avtale med grunneier, hvor det kan bestemmes at tomten skal brukes av SiO til å bygge studentboliger mot en årlig festeavgift.

– Det gir mindre kapitalbehov enn ved kjøp av tomten, og bidrar til at SiO kan bygge mer og rimeligere, sier han.

Styrelederen etterlyser også rettede salg.
– Rettede salg vil si at en tomt selges di-

rette til en part. Dermed kan man kjøpe til markedsverdi, men uten at man går ut i budrunde, forklarer SiOs styreleder.

– Ikke nok muskler alene
Statssekretær for forsknings- og høyere ut-

Det er viktig for oss at vi har tilgang på tomter som gjør at husleia ikke går for hardt utover studentlommeboka

Eilif Tanberg, styreleder i Studentsamskipnaden

danning, Ivar B. Prestbakmo (Sp), skriver til Universitas at regjeringen i første omgang har prioritert å øke kostnadsrammen slik at de klarer å bygge de studentboligene de har gitt tilsagn til.

– Kostnadsrammen og tilskuddet skal bidra til å holde husleien studentene betaler så lav som mulig, skriver han i en e-post.

Prestbakmo skriver videre at en eventuell økning av tilskuddssatsen er noe som må vurderes i forbindelse med statsbudsjettet.

– Det er vanskelig å balansere kostnadene slik at studentene får lavest mulig husleie, samtidig som det bygges et tilstrekkelig antall nye studentboliger hvert år, skriver han.

Videre skriver statssekretæren at det er opp til kommunene å regulere tomter til studentboligbygging.

Byråd for byutvikling i Oslo James Stove

Lorentzen (H) skriver i en e-post til Universitas at «SiO alene ikke har nok muskler til å løse situasjonen med mangel på studentboliger i Oslo».

Lorentzen mener derfor at noe av det viktigste de kan gjøre er å åpne markedet for flere aktører.

– Jeg ønsker at både ideelle og private skal kunne få tilskudd fra Husbanken for å bygge studentboliger i fremtiden. Da må det lovendringer til, og det har vi spilt inn til staten, skriver byråden til Universitas på e-post.

– Festetomter er ikke aktuelt

Byråden for byutvikling skriver at festetomter ikke er et aktuelt virkemiddel i denne sammenheng.

– Kommunen har ikke festet bort nye tomter til SiO eller andre studentorganisasjoner siden 1979, skriver Lorentzen.

Når Universitas spør hvilke konkrete tiltak byrådet gjør for å bidra til billigere studentboliger for studentene, svarer byråden:

– For å begrense kostnadene knyttet til rekkefølgekrav ved bygging av studentboliger har jeg gitt Eiendoms- og byfornyelses-etaten i oppdrag å se på hvordan vi skal få til en slik ordning. Målet er at studentene skal få rimeligere husleie.

Enkelthybler er ikke løsningen

Håvard Bergseng Rødsand (21) går andre året på medier og kommunikasjon på Universitetet i Oslo (UiO), og tror ikke at nye blokker og enkelthybler er løsningen på å bedre studenttilværelsen for Oslo-studentene. Siden han flyttet til hovedstaden i fjor høst, har han bodd på Blindern Studenterhjem, som er en privat stiftelse.

– Jeg kom inn på det som heter Blindern studenthus gjennom SiO først. Så fikk jeg tilbud her på studenthjemmet, sier Rødsand.

Som ny i Oslo forteller mediestudenten at han opplevde studenthjemmet som en trygg base.

– Her føler man ikke at man har flyttet alene til Oslo, men at man har flyttet inn i et hjem med 200 andre, sier 21-åringen.

– Alle bor så spredt

21-åringen tror heller ikke at det gagnar studenter i Oslo at det blir flere studenter i Oslo. Mediestudenten mener at studenttilværelsen i Oslo bør bedres før det inviteres tusenvis av nye studenter til byen.

– Alle bor så spredd, som gjør at man ikke har et like sterkt samfunn som man har i andre byer, sier han.

Studenten fra Nord-Norge mener at det finnes mange studietilbud som man kan, og

Hvis det er så dyrt og kjipt i Oslo, så burde man gjøre det lettere for folk å finne gode studier i resten av landet

Håvard Bergseng Rødsand (21), mediestudent

bør benytte seg av i resten av Norge.

– Hvis det er så dyrt og kjipt i Oslo, så burde man gjøre det lettere for folk å finne gode studier i resten av landet også, sier 21-åringen.

universitas@universitas.no

Fuller av fordommer

HVOR ER PREBEN?: Clarice E. Okeke og Susanne Johansen føler ikke presset til å være en typisk BI-student.

Universitas tok turen til BI, Khio og UiO for å høre om studentene har fordommer mot hverandre. Stereotypene lever i beste velgående.

Stereotypier

Tekst Selma Omdal Ergo
Foto Kenneth Novela Gran

Finslige realister med masse penger. Det er noen av fordommene studentene på Blindern og Khio gjerne har om dem som går på Handelshøyskolen BI. BI-student Susanne Johansen synes handelshøyskolen har et verre omdømme enn fortjent.

– Alle er ikke Preben fra Før-

(Khio), hvor hun ser at det er en større aksept for å skille seg ut.

– Noen går for eksempel uten sokker der. På BI blir sokkene på, smiler hun.

Barføtt

Utenfor Khio sitter Ånund Berger og Finlay Hall rundt et bord og ruller ettermiddagssiggen. Vi spør dem om det stemmer at de pleier å vanke barføtt på studiet.

– Den har jeg aldri hørt før, ler Berger.

som resterøkla.

– Vi på Blindern er en mellomting. Ikke økonomi, ikke kunst. Vi er akademia, sier hun.

Khio-studentene Berger og Hall mener det er fint at Blindern-studentene er akademiske.

– Det er noen veldig smarte folk på Blindern. Jeg kan se for meg at det er de som styrer Norge i fremtiden, sier Berger.

Men det kan virke som om den akademiske innstillingen hindrer kreativiteten deres. Da Hall besøkte Universitetet i Oslo (UiO) sitt institutt for musikkvitenskap fikk han inntrykk av at studentene ikke utnytter seg nok av instrumentene de har tilgang på.

– De er mindre eksperimentelle og mer opportunistiske. De tøyer kanskje ikke grensene slik man gjør på Khio, sier han.

Når jeg sitter på t-banen har jeg gjetteleken med meg selv om hvem som går på Blindern og hvem som går på BI

Clarice E. Okeke, BI-student

Mangler felles krysningspunkt

Hall vil gjerne møte flere Blindern-folk, men som student i sin egen Oslo-boble har man ikke mange felles krysningspunkt. Dette kan BI-studenten Susanne Johansen kjenne seg igjen i. Da hun flyttet til Oslo merket hun at byen har egne gjenger basert på hvor man bor og studerer. Rødland mener dette kan være noe av grunnen til at de har fordommer

SØTE PÅ DANSK: Ånund Berger gjetter at andre studenter synes Khio-folk er rare.

Alle vil ha det gøy, få venner og dra på søndagsmiddag hos mamma

Finlay Hall, Khio-student

stegangstjenesten, sier hun.

Johansen og studieevenninen Clarice E. Okeke har ett år igjen på bachelorgraden på BI. Okeke mener studiemiljøet ikke er like homogent som mange skal ha det til. BI har flere internasjonale studenter. De kjenner ikke til kasse-stereotypen, og begynner på studiet med blanke ark. Johansen har merket at de som oppfyller stereotypen ofte kommer rett fra videregående.

– De har ofte kjøpt ny garderobe for å passe inn, og løper gjerne rundt på studiet med sminkekoster i veska, sier hun.

Hvem er hvem?

Johansen mener samtidig at de fleste på BI er vanlige folk, selv om de nok skiller seg litt ut fra Blindern-studenten.

– De som går her er mer opptatt av å pleie det ytre. Mange har merkeklær og dyre vesker, sier hun.

Okeke er enig.

– Når jeg sitter på t-banen har jeg gjetteleken med meg selv om hvem som går på Blindern og hvem som går på BI, fortsetter hun.

Foruten Blindern har Okeke venner på Kunsthøgskolen i Oslo

– Kanskje de som danser ballett går rundt barføtt, undrer Hall seg.

Folk har nok lett for å se for seg den generelle kunstnerelven. Men Khio har flere forskjellige studielinjer, påpeker Hall. Samtidig innrømmer Berger at de også sitter på noen fordommer. De forteller en historie om BI-studenter som ikke tør å drikke pils på Grønland.

– BI-studentene går nok ikke lenger øst enn Jernbanetorget, vitser Berger.

Dette stusser Hall over. Han kommer fra en by i Skottland hvor de forskjellige studentene lett møtes på samme bar. Samtidig forteller han at han henger mest på Tøyen, Grønland og Grünerløkka, og har egentlig aldri møtt noen fra BI.

Lidenskap versus akademia

På Blindern møter vi statsvitenskapsstudent Eva Rødland som mener at Khio og BI har noe viktig til felles.

– De brenner for noe!

Enten det gjelder tallknusing eller kunst og design, virker det som det er en lidenskap der, mener Rødland. For dem kan kanskje UiOs Blindern-studenter virke

AKADEMIKER: Eva Rødland er fascinert over de lidenskapelige BI- og Khio-studentene.

mot hverandre.

– Tilhørigheten på universitetene forsterkes i distansen fra hverandre, sier hun.

Men skal vi tro skotten Finlay Hall,

er vi studenter likere enn vi tror.

– Alle vil ha det gøy, få venner og dra på søndagsmiddag hos mamma, sier han smilende.

Skvises ut av lesesalen

I eksamensperioden på BI sliter studenter med å finne seg en plass å lese, da lokalene blir brukt til eksamen. – Folk springer for å finne seg en plass, sier student i BISO.

Eksamen

Tekst Andreas Henriksen

Handelshøyskolen BI stenger deler av biblioteket og stillelesesalene for å bruke dem som eksamenslokaler. Head of Societies hos studentorganisasjonen BISO Cin Sian Lian Hatzaw (21) mener dette fører til at det er for få plasser å lese på i eksamensperioden.

– Venner som har kommet seg tidlig på biblioteket forteller meg at folk springer for å finne seg en plass. Sånn skal det ikke være, fastslår han.

I tillegg til at lesesalene brukes til eksamen, brukes de også av andre studenter. Man trenger nemlig ikke nøkkelkort for å komme inn. Hatzaw forteller at det er ekstra frustrerende å se andre studenter som bruker BIs leseplasser.

– Vi betaler ganske mye per semester. Det å ikke kunne få sitteplass under eksamensperioden blir litt for

dumt. Men jeg har tro på at det kommer til å bli fikset, forteller Hatzaw.

Orker ikke reisevei

Head of Academics hos BISO Steven Quang Tran (23) har fått med seg at flere klasserepresentanter har kommentert på antall sitteplasser på biblioteket. Samtidig tror han at de fleste studenter er fornøyd med løsningen.

– Inntrykket fra studentmassen er at folk ikke ønsker å ha eksamen et eksternt sted.

Jeg tror de fleste foretrekker å ha eksamen på campus, sier han.

Selv om deler av biblioteket er stengt tror han ikke studenter holder seg unna campuset. Tran forteller at han har mottatt klager og henvendelser fra studenter, men mener at BI har klart å finne gode løsninger.

– Jeg er i tett dialog med BI om å finne optimale løsninger slik at eksamener ikke må bli avholdt på

eksterne områder, samtidig som at dette ikke skal gå på bekostning av studentene i form av færre leseplasser på campus, forklarer han.

Ifølge Tran har BI markert områdene hvor det vil være stengt for eksamen i god tid i forveien.

– Det blir ikke skiltet på samme dag, sier han.

Vil slippe gymsal

Formålet med å ha eksamen på campus er å skape trygghet og mindre stress for studentene ved å slippe å gjennomføre eksamen

ring medfører dette naturlig nok noe mindre kapasitet på antall leseplasser enn resten av året, da vi omdisponerer ledige områder i pressede perioder for å skaffe ekstra kapasitet, skriver han.

For å avlaste presset har BI gjort auditorier og klasserom om til midlertidige lesesaler og grupperom.

Cin Sian Lian Hatzaw ser også at det kan være visse fordeler med å ha eksamen på campus, spesielt fordi han har dysleksi.

– Jeg er kjent med omgivel-

hun det er noen studenter som rammes hardere enn andre.

– Det er mange studenter som ikke har mulighet til å studere hjemme, og er helt

avhengige av å kunne sette seg et annet sted, forklarer hun.

Nå som deler av campuset har blitt stengt av merker hun at det har blitt ekstra trangt.

– I eksamensperioden merker vi at det bare er de som kommer tidlig som får velge plass. Det er spesielt vanskelig hvis du er en gruppe som ønsker å jobbe sammen, sier Larsen. Ifølge henne er det studenter som ikke prøver å finne plass lenger på høyskolen.

– De vet det er vanskelig å finne plass, sier Larsen.

Dette kan Hatzaw bekrefte. Slik det er nå, er det uaktuelt for ham å finne seg en leseplass på BI. Samtidig imponerer ikke alternativene.

– Helt ærlig, jeg orker ikke å stå opp så tidlig og stå i kø bare for å sitte. Deichman blir fylt opp ganske fort. Det er demotiverende og bare stress, sier han oppgitt.

universitas@universitas.no

Inntrykket av studentmassen er at folk ikke ønsker å ha eksamen et eksternt sted

Steven Quang Tran,
Head of Academics hos BISO

i idrettshaller og lignende, skriver kommunikasjonssjef hos BI Ole Petter Syrrist-Leite i en e-post til Universitas.

– I tilbakemeldinger fra våre studenter og studentforeningen scorer også dette

svært positivt. I en kortere periode under eksamensgjennomfø-

sene og slipper å stresse med å finne frem. Man føler seg mye mer komfortabel, forteller han.

– Demotiverende

Head of External Affairs hos BISO Ronja Haugstad Larsen forstår at studenter kan sette pris på eksamen på campus. Samtidig tror

Misforståelse førte til utestengelse

De nye retningslinjene for fusk definerer ikke forskjellen mellom fusk og slurv. For studenter kan en liten misforståelse få store konsekvenser.

Feilsitering

Tekst Johanne Reichelt
Foto Sara Aarøen Lien

Tidligere i år ble «Anna» mistenkt for fusk. Grunnlaget for mistanken var at hun hadde tekstlikhet med noe av produktet «Kunne exphil» på nettsiden Kunne.no. Dette førte til at hun ble utestengt fra Universitas i Oslo (UiO) i et semester.

Mildere mot fusk

I 2023 ble det behandlet 561 fuskesaker i nemnda for studenter. Av de 561 sakene var det bare seks prosent som ble frikjent for fusk, ifølge Khrono.

Den første august trådte en ny universitets- og høyskolelov i kraft. I loven er det blant annet nye regler for selvplagiering. Det er ikke lenger fusk å gjenbruke upublisert arbeid og arbeid som ikke har gitt resultater. Regelverket definerer ikke forskjellen mellom fusk og slurv.

Arbeidsgruppa i universitets- og høyskolerådet mener at grensen mellom hva som er fusk

eller slurv ikke alltid er like lett å trekke, og at faglig uenighet rundt dette er den største utfordringen for samordningen av fuskepraksis, ifølge Khrono.

Sekundær, primær, tertiær

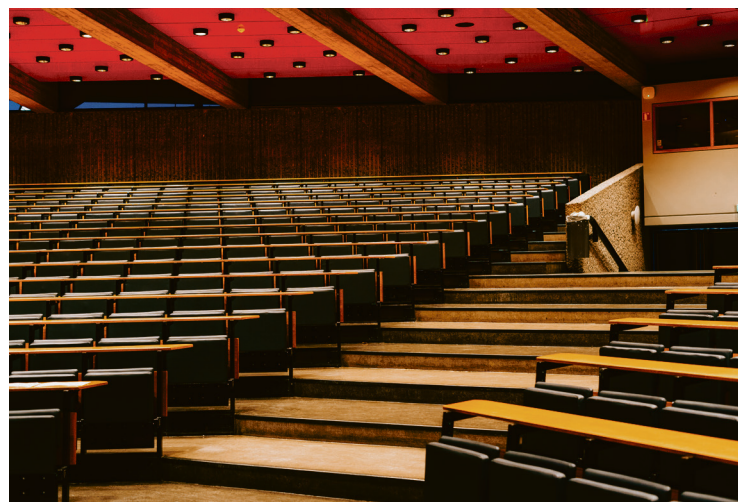
«Kunne exphil» er en digital læringsplattform utviklet av Universitetsforlaget. Det dekker penum i innføringsemnet ex.phil.

– Jeg benyttet meg av «Kunne exphil» og av pensumboka. Jeg kildehenviste til pensumboka, og brukte noe stoff derfra og noe fra «Kunne exphil». Jeg prøvde å skrive om så godt jeg kunne, men det ble litt tekstlikhet med nettsiden, og dermed plagiat på noe av det, forteller Anna.

Anna refererte ikke til læringsplattformen ettersom hun trodde pensumboka *Vite, Være, Gjøre* var primærkilden til nettsiden.

– Jeg brukte det samme kapitlet fra pensumboka og på «Kunne exphil», så jeg tenkte det var best å referere til pensumboka, siden det er primærkilden. Det var ikke sånn at jeg unngikk å referere til «Kunne exphil» fordi jeg skulle late som det var mitt eget verk, men fordi jeg tenkte det var best å referere til primærkilden siden kapitlene var like.

Produktsjef i Universitetsforlaget Georg Kjöll understreker at primærkildene i ex.phil er originaltekstene som står trykket i pensumboken. Sekundærkildene er bokens kommentarfelt, og det som ligger av tekster, lyd og video

SOPHUS LIES AUDITORIUM: Bak disse radene av pulter sitter studenter hvert år og kjemper seg gjennom det obligatoriske exphil-emnet.

på «Kunne exphil» må alltid siteres til.

– Vi har laget vår egen samling av sekundærkilder og gitt det tittelen «Kunne exphil». Det er et eget sett med sekundærkilder som forholder seg til de samme tekstene som boka gjør, men med våre egne forfattere, forklarer Kjöll.

Kan du Kunne exphil?

Kjöll mener det er leit at det har skjedd misforståelser når det gjelder sitering av deres nettside. Uansett mener han at de er tydelige på hvordan man skal gjengi deres tekster:

– I «Kunne exphil» er det siteringsinformasjon i hvert kapittel. Det står i starten av hvert kapittel hvem som har skrevet artikkelen, og i slutten av hvert kapittel står

det «slik siterer du» fra dette læringsløpet.

«Anna» tenkte at pensumboka baserte seg på læringsplattformen, siden strukturen i boka og på nettsiden nesten er identisk.

Kjöll skjønner at man kan misforstå, men at strukturen er lik fordi både pensumboka og læringsnettsiden skal dekke exphilpen-sum.

Store konsekvenser

Kjöll mener at misforståelsen hovedsakelig handler om etterretterlighet og siteringspraksis mer generelt.

– Hvis det er flere dette skjer med så er det jo et tegn på at man burde være enda tydeligere i opplæringen av kildehenvisning på universitetene.

For «Anna» har misforståelsen ført til en drastisk endring i livssituasjonen hennes. Hele prosessen har vært en stor påkjennelse, og hun ønsker derfor å stå frem anonymt i denne saken.

– Som student står du veldig alene i en sånn sak. Først får du mistanke sendt på e-post, og så sender universitetet deg masse norske lover og nettsider om fusk og lignende. Du har mulighet til å forsvare deg, men du kan ende opp med å ikke bli trodd på, selv om du sitter og forteller sannheten, noe som skjedde med meg. Jeg vet ikke helt hvordan man skal klare å vinne en sånn sak alene som student.

Universitas har kontaktet UiO om saken til «Anna». Konstituert studiedirektør ved UiO Kristin Fossum Stene svarer følgende:

«Vi har forståelse for at det er en krevende situasjon. Studenter som mistenkes for fusk har rett til å få dekket utgifter til advokatbistand. Studenter kan også få bistand fra Studentombudet.»

Videre forklarer Stene at forskriften om en handling skal regnes som fusk eller ikke, skal ta hensyn til kandidatens studieerfaring og eksamenens studienivå.

universitas@universitas.no

DEBATT

Idé- og debattredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouiseandreassen@gmail.com 948 09 383

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Zombiekamp er klassekamp

Halloween trenger ikke bare å handle om billig ræl fra Mye Moro. Studenten Max La Bouchardiere, som skriver for Varsity, mener at Halloween kan inspirere til refleksjon og kritikk av økonomiske strukturer i dagens samfunn. Ifølge La Bouchardiere kan zombier, vampyrer og andre overnaturlige vesener brukes til å forstå kapitalistisk og kolonialistisk utnyttelse. Disse monstrene er selve symbolene på fremmedgjøring og undertrykkelse. Vampyren symboliserer kapitalens «blodtørst», mens zombier

symboliserer arbeidere. La Bouchardiere mener at Halloween-monstre har et politisk potensial til å avdekke systemer ved det neoliberale samfunnet, og at Halloween burde brukes til å utfordre disse normene. Halloween kan derfor bli en arena for samfunnskritikk. Tenk på det du, når du i kveld stiller opp i et sexy vampyrkostyme på Halloween-fest. Ditt blodrøde korsett er intet mindre enn en kritikk av det kapitalistiske samfunnet. Det er råt det.

Klage eller ikke klage?

Tore Kanck-Jørgensen ved UiT skriver i Khrono om det han mener er en ubalanse mellom rettigheter og plikter når det gjelder klageordningen på universiteter. For å frigi unødvendige ressurser som kunne blitt brukt på forskning og undervisning, mener Kanck-Jørgensen at det burde kreves en faglig begrunnelse fra studenter når de klager på karakteren sin. Det høres jo fornuftlig ut, men det kan altså være bittelitt vanskelig å begrunne en klage, når man har fått en D uten noen form for begrunnelse.

I et motsvar til Kanck-Jørgensen skriver student Henrik van der Hoeven at en begrunnelse kan kreves fra studenter når ansatte ikke gjør sin plikt. Tilbakemeldingene på karakterer er ofte både forsinkede og utilstrekkelige, noe som hemmer studentenes læringsutbytte. Det er først når universitetene oppfyller sin plikt med å levere tydeligere og umiddelbare faglige begrunnelser på karakterer, at man kan forvente at studenter begrunner klagen sin. Men hva kom først? Høna eller egget?

Ukas tvitringer:

Ane Breivik, @anebrei
Skolesaken i Innlandet er vårt January 6th

Verdens Vang +, @Hans_Vang
Mehl må ikke glemme at Lom videregående skole tross alt blir narkotikafri når den blir lagt ned.

tilde, @notmathilde
fikk makro mye ut av mikro forelesning

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Ja, vi elsker Norge?

Det er på tide med strengere regler og økt åpenhet for å sikre at norsk våpeneksport ikke bidrar til undertrykkelse og vold.

Våpeneksport

Malene Jønsson, bachelorstudent i utviklingsstudier og bærekraft

Ja, vi elsker fredsnasjonen Norge. Verdens mest likestilte land, en menneskerettighetsforkjemper og ikke minst landet med et av verdens strengeste regelverk når det gjelder eksport av forsvarsmateriell. Hvordan kan det derfor ha seg slik at dagens system for våpeneksport tillater at norskproduserte våpenkomponenter havner i et land med pågående konflikt og dokumenterte brudd på internasjonal humanitær rett? Norske myndigheter har et ansvar for å ta tilbake kontrollen og sikre åpenhet til sivilsamfunnet.

I 2023 eksporterte Norge forsvarsmateriell til USA for en verdi på 2,1 milliarder kroner. Med det var altså USA vår største kunde. En kunde som gjennom sitt Nato-medlemskap ikke behøver å garantere mot videresalg av materialet de kjøper, og en kunde som står nært alliert med Israel.

Et av Norges fundamentale politiske prinsipper er at vi ikke tillater salg av våpen og ammunisjon til områder hvor det er krig eller krig truer. Hvorfor muliggjør da våre folkevalgte at norskprodusert krigsmateriell havner i Israel? Et land som flere ganger er blitt beskyldt for krigsforbrytelser mot sivile palestinere og systematiske brudd på menneskerettighetene. Med dette svikter vi vårt ansvar som en pådriver for fred og stabilitet i verden. Dobbelmoralen er tydelig. Vi må sikre at alle politiske virkemidler tas i bruk for å hindre at norske våpen bidrar til undertrykkelse og vold.

Selv om eksportprosessen til norsk våpensalg virker solid med retningslinjer fra FN og EU, er dagens vurderingsprosess mangelfull. Samarbeidsavtaler

med landgruppe 1, som blant annet USA er en del av, gir lite kontroll over eksporten, siden det ikke kreves dokumentasjon på sluttbruk. Det Norge driver med i dag er ansvarsfraskrivelse, og vi må derfor få på plass kravet om en sluttbrukererklæring for alle samarbeidspartnere.

For å sikre at norske våpen ikke havner i konfliktområder eller hos autoritære regimer, må det derfor kreves bedre dokumentasjon og strengere kontroll på hvor våpen og forsvarsmateriell havner gjennom sluttbrukererklæringer. Vi trenger en bedre dokumentasjon gjennom blant annet etterkontroll og stikkprøver. Bare slik kan vi være sikre på at de norske våpnene ikke havner i hendene på de som bryter internasjonal rett, hverken direkte eller gjennom en tredjepart.

Videre må regelverket strammes inn slik at det blir umulig å eksportere våpen til land som er involvert i krigsforbrytelser eller systematisk undertrykkelse av

sin egen befolkning. Det nåværende regelverket er for svakt og gir for mange smutthull. Mer åpenhet er avgjørende for å sikre ansvarlighet i denne prosessen. Det holder ikke å få én enkelt stortingsmelding om våpeneksport for hele fjor-

året – vi trenger løpende rapportering og mye mer informasjon om hva som er avvist og hvorfor.

Norge står overfor et veivalg. Vil vi fortsette å eksportere våpen til land som bryter med våre verdier, eller vil vi ta ansvar og sikre at vår politikk på dette området er i samsvar med vår rolle som fredsnasjon? Dagens system for våpeneksport er en klar indikasjon på at vi er på feil kurs. Det er på tide med strengere regler, mer åpenhet og en tydelig vilje til å sette menneskerettigheter, demokrati og rettferdighet foran økonomiske interesser.

Norsk våpeneksport skal ikke bidra til krig og undertrykkelse!

debatt@universitas.no

Norge står overfor et veivalg

Bak teltduken

Et forsøk på å avmystifisere den ugripelige og «konforme» Palestinacampen.

Aktivism

Jonathan Jonsson, stipendiat på IKOS og del av Palestinacampen

Da utenriksredaktør Emilie Kaland Lindseth valgte å bruke Palestinacampen som eksempel på alt hun ikke liker med aktivisme, ble jeg hverken skuffet eller krenket, bare forvirret. Lindseths «Aktivist, javisst?» og hennes svar til min kamerat Safis kritikk, avslører Lindseths posisjon som en på utsiden som titter inn. Derfor vil jeg fortelle litt om hva som egentlig har foregått bak teltduken. Mitt inntrykk er at Lindseth vil kritisere en politikk som bare består av slagord, profilbilder og konformitet. Der er jeg helt enig.

Aktivism bør være både strategisk og selvkritisk. Bak våre slagord ligger månedsvis av diskusjoner, utdanning og mobilisering med mål om å forandre den faktiske politikken som føres på universitetet. Vi har alltid søkt dialog med de som er uenige med oss, og utarbeidet konkrete forslag til forandring. Etter utallige møter med universitetsledelsen, Studentparlamentet, styrerepresentanter og andre maktthavere, er vi stolte av å kunne se et skifte i diskursen på universitetet, for eksempel med den nye planen for innkjøpsavtaler. Aktivisme på bakken, og politikken som føres innenfor byråkratiet, har alltid vært i symbiose. Aktivister handler raskt og kommer med skarp kritikk, noe som på sikt dytter byråkratets sneglefart.

Lindseth fremmer en kritikk mot unisone og ukritiske løsninger fra konforme grupper. Vi i Palestinacampen kunne ikke vært mer ulike. Vi er kristne, muslimer, jøder og ikke-troende med bakgrunner fra hele verden. I og med

Denne forskningen har blitt delt på campen gjennom forelesninger og diskusjonsgrupper. Flere unge studenter har fortalt meg at de har lært mer på campen enn det første året på bacheloren. Jeg kan ikke understreke nok hvor mye jeg

ferdigheten er for stor og at du er for liten. Rop høyere når noen forsøker å tie deg, og aldri aksepter at ting er som de er.

La oss alle gjøre litt, og feire når dette utspiller seg i det store bildet. Det er ikke gøy å føle du blir kalt sau, heller ei fascist, men i blant handler det ikke om oss. Det handler om solidaritet og rettferdighet. Snakk for all del sionistiske stemmer, men glem ikke å også spørre palestinere hvordan de ser på sin historie og nåtid. Deretter kan du avgjøre hvem som kjemper «på rett side av historien». Gjør det Lindseth ikke gjorde – kom på et av våre kommende events før du bestemmer deg hva du synes om oss, fordi vi vil gjerne snakke med deg. Campen er lagt ned, men kampen fortsetter. Du kommer til å se oss igjen. Det kan du være skråsikker på.

debatt@universitas.no

Aldri tro at urettferdigheten er for stor og at du er for liten

at vi hadde en flat struktur, der demokratiet taler sist, tror jeg vi har diskutert mer enn vi har sovet. Det vi alle har blitt enige om, er at palestinere har rett til et verdig liv, at folkemordet må opphøre og at akademisk boikott er et legitimt og effektivt virkemiddel. Vårt og palestineres rop for akademisk boikott er intet produkt av unison nikking - men heller tiår med diskusjon og forskning.

har lært dette halvåret, på campen som har stått for en av grunnverdiene i akademia – vi slutter aldri å lære. Så kjære student som leser dette: Jeg håper du utfordrer skråsikkerheten. Les bøker utenfor pensum, inviter de som er uenige med deg til dialog, og utfordre deg selv og andre i nysgjerrighetens navn! Finner du noe du brenner for, så kjemp for det! Aldri tro at urett-

Vi kan ikke sitte på ræva og spise wienerbrød

Man kan stille spørsmål til ulike former for aktivisme. Men at aktivisme er essensielt for demokratiet, er jeg ikke i tvil om.

Aktivism

Agnete Brown Lillevik, representant for A-lista i Studentparlamentet ved UiO

Etter å ha fulgt med i debatten mellom Emilie Lindseth og Helena Natvig Safi om aktivisme, vil jeg, som representant i Studentparlamentet, forklare hvorfor aktivisme er en hjørnestein i vårt demokrati.

Jeg antar at Lindseth vet hva Studentparlamentet er, siden hun

foretrekker «løsninger forankret i vårt politiske system» over slagord og knyttede never. De som ikke vet hva det er, burde lese seg opp, stille til valg, eller i det minste stemme ved valget til våren. Slik kan de to studentrepresentantene vi har i universitetsstyret ha større etos når de taler studentenes sak overfor rektor og resten av universitetsledelsen.

Hvert år vedtar vi en handlingsplan med saker som arbeidsutvalget vårt må prioritere. Under årets debatt om handlingsplanen,

tok jeg til orde for at en av de få sakene som skulle prioriteres i år var et konkret krav fra Palestinacampen. Det som veide tyngst i min argumentasjon, var at saken har mobilisert studenter mer enn noen annen sak i år, og det å re-

akademisk boikott vil være essensiell i kampen mot 70 år med okkupasjon, og over ett år med folkerettsbrudd. Det jeg vet, er at vi bør gjøre alt vi kan. Palestinerne som overlever det som ikke kan forstås som noe annet enn et

politikken venter på innkallinger og timesvis med møter og nikk fra ordstyrerbordet før vi kan tale, er aktivismen her og nå, og den er synlig. Det er, etter min overbevisning, essensielt.

Jeg er sikker på at en og annen klimafornekter i hvert fall ikke skulle stemme på noe MDG etter å ha sett klimaaktivister kaste maling på Van Gogh. Jeg, som afrikaner, minnes til og med å ha blitt mer irritert enn rørt av de svarte firkantene på instagram etter George Floyd. Altså kan jeg si meg enig i at noe av det som kalles aktivisme benytter middel som neppe helliggjøres av målet. Dette er ikke tilfellet for Palestinacampen. Kall dem sauer eller ei.

debatt@universitas.no

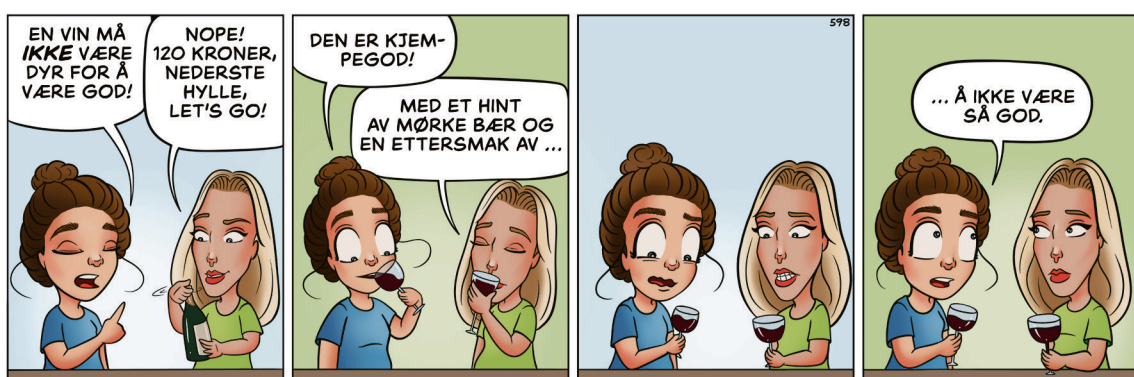
Det jeg vet, er at vi bør gjøre alt vi kan

presentere studenter er grunnet til at Studentparlamentet finnes. «Løsninger forankret i vårt politiske system» krever ytelse av ytringsfrihet, og det er nettopp det aktivisme er.

Jeg er ikke overbevist om at en

forsøk på å utrydde dem, fortjener å se at verdenssamfunnet ikke har akseptert Israels forbrytelser. At vi ikke bare har sittet på ræva, drukket kaffe og spist wienerbrød med den unnskyldningen at forbrytelsene ikke er våre. Mens vi i

LENSIKK

Ukas sitat:

Listhaug og Støre i våpenduell

VG, 27. oktober

Det er noe vi gleder oss til å se!

KULTUR

Kulturredaktør: **Kristin Knutsen**
kristinknutsen123@gmail.com 48104206

Blinderns spiserier, og den store politiske skolematkrisen som har hjemsøkt vårt land

Varm lunsj. Javisst er det ønskelig, men er det verdt det? I et forsøk på å komme et museskritt nærmere svaret, spiste vi oss igjennom de mest populære blant Blinderns kantiner.

Matkultur

Tekst Ulrik Alver Solli og Oscar Grimstad
Foto Oskar Haug, Ulrik Alver Solli og Oscar Grimstad

«Så sjokkerte blir svenske barn når de ser norsk lunsj». Denne clickbait-vennlige overskriften er hentet fra en NRK-sak fra 2013. Der finner man også et klipp fra programmet Forbrukerinspektørene som viser skrekkslagne og målløse svenske barn. De er nemlig blitt vist en typisk norsk lunsj, en klassisk matpakke bestående av tre skiver med hvitost og salami. «Det er jo et mellommåltid!», utbryter et av de svenske barna, som alle er enige om at nordmenn neppe kan spise seg mette på slik enkel kost.

Selv får barna nemlig servert varm lunsj hver eneste dag. Men svenske skolebarn, hvilken relevans kan vel de ha for en beskjeden studentavis?

Vel, mat må vi jo alle ha, og for dagens studentmasse er stadig *matpakka* standard vare. Men trenger det være slik? Det er dette spørsmålet Universitas, på sett og hvis, nå har

satt oss for å besvare.

Forskningen er på de hånflirende *svenskjävlarnas* side, i hvert fall om vi skal tro Forskning.no. I en artikkel fra 2021 skriver de nemlig at svenske elever som fikk servert skolemat gjennom hele grunnskolen ble litt høyere, tok litt lengre utdanning og fikk litt høyere inntekt.

Vi, den studerende masse, vi, framfor alle, *burde* jo spise varmmat! Men er det oppnåelig? Koster det for mye? Og er det egentlig verdt det?

Tidligere i år anmeldte Universitas spisesteder på henholdsvis Jussfakultetet, Oslomet og NMH. I denne omgang er det fire spisesteder på UiOs campus Blindern som legges under lupen.

EILERT SPISERI:

Åpningstider: Mandag - torsdag: 09 - 16.30, Fredag: 09 - 15

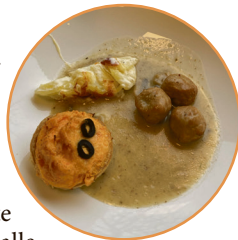
Vi spiste: Kalkunboller i soppsaus, fløtegratinerte poteter og søtpotetpai (med halloween-tema).

Pris: 37 kroner (hektopris: 18, 90 kroner)

Om stedet: SV-studentenes høyborg: Her lunsjer morgendagens tannhjul i statsforvaltningen. Nordøst for Fredrikkes plass.

Universitas mener: Fløtepotetene er litt i overkant salte. Eller var det soppausen? Det var soppausen. Men også potetene. Søtpotetpaien var derimot *skremmende god*. Ellers er salatbaren et stort pluss, med sine bugnende grønne fristelser og et utall spennende belgfruktvarianter. Samtidig ender man hver gang opp med en merkelig, snodig, i ytterste instans rent ukristelig blanding av alskens rare retter – fra alle verdens hjørner. Nudelsalat og kjøttboller i brunsaus, du skjønner tegninga. Et vagt minne om hai-filet på menyen melder seg også.

Etter en kjapp snus og en lunsj vi vurderer som godkjent etter de aller fleste markører, vender vi tankene mot dessert-avdelingen. En tilbakevendende og tilsynelatende udødelig klassiker på Eilert Spiseri er nettopp rød-gelé. Her går det ikke an å bomme. Geléen kaster deg tilbake til forgagne barnebursdager, og fungerer som øvre Blinderns helt egne Madeleinekake. Sukk...

HELGA SPISERI:

Åpningstider: 08:00 - 15:00.

Vi spiste: BBQ «Pig wings», bønnegryte, coleslaw og potet

Pris: 83 kroner (hektopris 18, 90 kroner (16, 90 kroner vegetar))

Om stedet: Ligger på Helga Enghs hus, pedagogikkstudentenes tilholdssted. Sydvest for Georg Sverdrups hus, nedre Blindern.

Universitas mener: Coleslawen er fryktelig! Avsindig vond! Hold dere unna! Det er det verste Universitasanmelderne noen gang har hatt i munnen. Den er vannete, greasy, slapp og vond på smak. Kjøttet er derimot godt: saftig, smakfullt, perfekt mengde BBQ-saus (nok til at det setter smak, men ikke overskygger kjøttsmaken). Potetene er også nydelige, godt stekt, friske (selv om de ikke når høyden til den på Sverdrups spiseri).

Lokalet er ikke fint: dunkelt som Erebus, skyggefullt. Dog – hersker det ikke en ro? Lunefullt. Et sted å hvile – et sted for fred, en tid for glede, en tid for alt. Bønnegryta er slapp.

«En kokk er aldri bedre enn sin kokte potet». Og denne? Perfekt kokt.

SVERDRUPS SPISERI:

Vi spiste: Grilla svinenakke, potetmos, kokt potet, nuddelsalat og gresk salat.

Pris: 50 kroner (hektopris: 18, 90 kroner (16, 90 kroner vegetar))

Om stedet: SV-studentenes høyborg: her lunsjer morgendagens tannhjul i statsforvaltningen. Nordøst for Fredrikkes plass.

Om stedet: 2. etasje i Georg Sverdrups hus, for mange bare kjent som Hovedbiblioteket. 10 skritt østover fra Fredrikkes plass, en nittigraders piruett og du er inne i varmen.

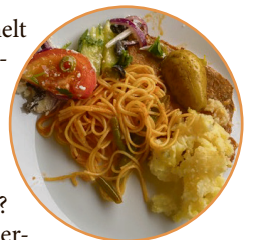
Universitas mener: Den umiddelbare reaksjonen er at dette er helt ok. Men kjøttet vokser, ikke i munnen, men på smak, og i tankene. Det er godt krydret, med en forfriskende og velgjørende smak av chilli. Potetmosen er streit. Den greske salaten likeså. Pluss for hyggelige ansatte, minus for vakkende bord.

En vis mann, den kjente mesterkokken Monsieur Misterli, sa en gang: «En kokk er aldri bedre enn sin kokte potet». Og denne? Perfekt kokt. Alt ved den, fra dens finmønstrede, delikate og perfekte avskjærbare skall, til dens sublime konsistens, var en nytelse; poteten, denne gule ball av næring, som samtidig opptrer i så mange former og teksturer, fritert, kokt og most, men likevel alltid den samme.

Nuddelsalaten var litt seig.

Veis ende

Hva er nå konklusjonen? Hånflirer stadig de svenske grabbarna? Nei, Blindern og SiO har mobilisert om ikke det ypperste av kulinariske kunster, så i hvert fall en habil og på mange måter godkjent skolelunsj. Vi kan med en viss stolthet hevde at vi har nådd det svenske sosialdemokratiets standarder for skolemat også her på bjerget. Äntligen!

FREDERIKKE SPISERI:

Åpningstider: Mandag - torsdag: 11:00 - 18:30, Fredag: 11:00 - 16:30

Vi spiste: Linsegryte, omelett, grønnsaker i tikka-saus, potet, ris, pasta i to-matsaus, kylling i peanuttsaus, gratinert pasta med bacon, erter og gulrøtter, svele.

Pris: 120 kroner & 66 kroner (hektopris: 18, 90 kroner (16, 90 kroner vegetar))

Om stedet: Ligger midt på Frederikeplassen i 2. etasje.

Universitas mener: Slappe saker, det her. Gratengen smaker som om man lot en fireåring tilbrede Fjordland. Grønnsakene i tikka-saus er seige og overkokte. Både pasta og ris smaker også overkokt. Kyllingen er ingenting å skrive hjem om, og det er også et eller annet som ikke stemmer helt med potetene, uten at vi klarer å artikulere akkurat hva. Linsegryta er imidlertid et slags lyspunkt, godt krydret, og relativt mye mat for penga.

Brusen er i det minste kald, og vel, maten glir ned.

Svela er god, og for en skakket stund tar man seg i å lengte etter de vestlandske ferjeruter, man kan enkelt forestille seg det ragende fjordlandskapet og vinden som forsiktig rusker deg i håret... Nei, faen, der var vi visst tilbake på Blindern.

Dette er den klart svakeste matopplevelsen hittil. Det til tross for at det så relativt innbydende ut. Til Frederikkes forsvar, skal det nevnes at klokka har rukket å bli en del. Om vi hadde kommet tidligere på dagen, så hadde kanskje smakene vært friskere, kjøttet vært varmere, potetene fastere – ja, maten mer velsmakende?

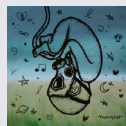
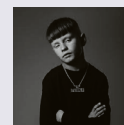
Skjønt, lokalet har jo en viss sjarme. Å stirre ut av vinduene, på alle menneskene som haster over Frederikeplassen – Blinderns selvsamme senter og evige omdreiningspunkt – får en til å tenke, hvor skal de hen? Man dras mot de helt store refleksjoner, de lange tanker, de evige lengsler. Og det kan man vel knapt nok sette en prislapp på, *in this day and age?*

Anmelderredaktør: **Oscar Grappa Grimstad**
oscar.grimstad@gmail.com 41110890

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

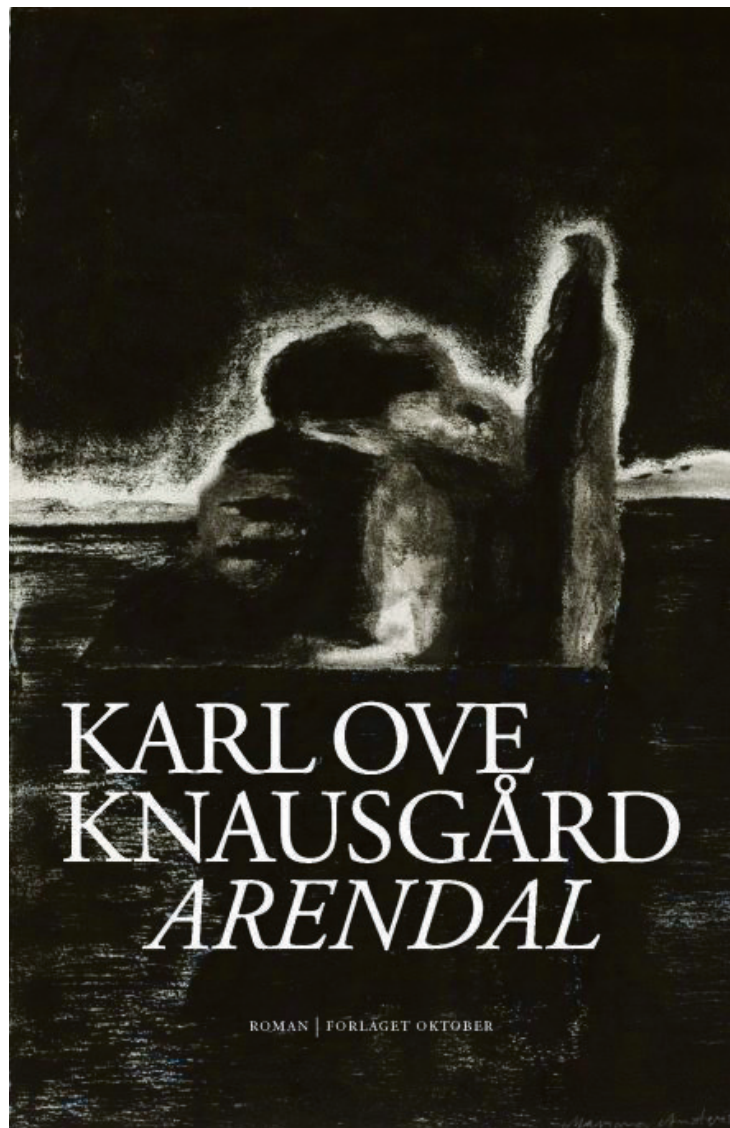
Oscar Grappa Grimstad, anmelderredaktør

Traumefødt - Kravstor
En tung, grungete" gitar og fin tekst.
Bra nok for meg, det.**Måsava - Folkesjelen**
Drømmende og suggererende akustisk pop. Bra!**Vette - Alt du sa**
Det er en kjent sak at gira rogalendinger kan lage god popmusikk.**Marstein - NEPOBABY**
Ja, det er jo ganske teit. Men hvorfor har jeg spilt den av så mange ganger?

Bok:

Knausgård på glattisen

Det er lite varme å finne i Morgenstjerne-seriens siste tilskudd. Den litt for tettpakka *Arendal* byr på godbiter, men lider av lunkne ideer og et vanskelig utgangspunkt.

*Arendal*Forfatter: Karl Ove Knausgård
Sjanger: Roman
Forlag: Oktober
Antall sider: 304

Blant funkende stjerner og frosset hav havarerer en ingeniør utenfor Arendal. Året er 1976, og det er en forunderlig kald vinter. Syvert Løyning er strandet, og natta byr på kalde tanker om fortid, nåtid og fremtid.

Et verk i en serie, men ikke mer
Det er ikke dørgende kjedelig å lese den siste boka til Karl Ove Knausgård. Men det er heller ikke som å lese de tidligere.

Arendal er den femte romanen i den store, magiskrealistiske satsningen «Morgenstjerne»-serien. En rask innføring i den

nye serien ser omtrent slik ut: Det dukker opp en ny, stor stjerne på himmelen. Denne stjernen viser seg å være et symbol på dommedag, hvor de døde verden møter de levendes. Fenomenet utforskes gjennom flere perspektiver. Særlig bøkene *Morgenstjernen* og *Ulvne fra evighetens skog* undersøker (på til tider glitrende vis) uforklarlige hendelser og forstyrrelser i normaltstanden. Felles for alle de abnormale situasjonene er stjernen på himmelen.

Etter fjorårets *Nattskolen*, som var enkeltstående i forhold til resten av serien, er forventningene høye til hvordan Knausgård etter hvert skal knytte sammen de løse trådene fra de foregående verkene. Jeg kan gi det vekk med en gang: Det skjer ikke i Arendal. Kanskje har han ingen planer om å nøste opp heller.

Sprit, sigaretter og umulig kjærligheten

Om noe vokser den allerede store floken seg enda større. Vi møter Syvert (faren til Syvert, han vi allerede kjenner fra tidligere bøker). Han er etablert med kone og barn, men hans store forelskelse, Asja, lever i Russland. Asja er en sterk magnet både for leseren og Syvert. For leseren utgjør hun knyttingspunktet mellom Russland og Norge, død og liv, og ikke minst knytter hun sammen romanen med de foregående. For Syvert er hun redningen, en muse, som er langt unna geografisk, men som får ham selv nærmere den han vil være – og som til slutt vikler han inn på et spor det blir vanskelig å forlate.

Omringet av is, snø og frosset hav kjølner også Syverts forståelse av sin egen identitet. Vi møter en mann som leter etter sin egen identitet tilknyttet relasjoner rundt seg. Hvem er han for Asja? Hvem er han for barna? Hvem er han for kona? Å ty til spriten som varmeapparat og døyvingsmiddel er sånn sett forståelig, men den besudler vel så mye. Han er en tilfallende alkoholiker, som gjennomgående drikker sprit og øl til nesten enhver anledning. Ikke særlig betryggende er det

da at han befinner seg bak rattet i store deler av fortellingen. I en passasje strammer han seg opp – han kan da ikke ramle rundt i sitt eget hjem (han har jo barn!). Denne oppstrammingen av egen karakter etterfølges så av noen dype slurker vodka han har stående i kjelleren.

Å finne et lite øyeblikk i hverdagslivet, for å så blåse det opp til filosofiske refleksjoner om noe større, er blitt merkevare for Knausgård. I årets bok blir dessverre disse refleksjonene korte og dvaske, og man savner skikkelige fraspark og intensitet, slik som i eksempelvis *Ulvne fra evighetens skog*. Der finner vi spennende og underfundig kalkulerte essay og tankerekker som eksempelvis fremlegger Rilkes syn på døden, oppstandelsestematikk, forholdet mellom natur og kultur, og økokritikk. I denne boka finner vi altså ingenting, i beste fall små spor (noen «sanndrømte» unger i Wales) av lignende.

Synd for helheten

Det er ikke helt uvanlig å skildre trøblete protagonister og deres selvcentrerte verden. Tvert imot kan det være svært medrivende, didaktisk og ekspanderende for vårt eget selv. I *Arendal* er Syvert som sagt påvirket av å stå i spenn mellom ulike relasjoner. Dessverre sliter Knausgård med å skrive frem og gi belegg for hans rett og slett ignorante relasjons- og situasjonsforståelse. Vi forstår at han er preget av en til tider vanskelig oppvekst, tungsinn, angst og kjærlighetskvaler, men disse refleksjonene og beskrivelsene blir for korte og upresise. Tross at boka er tettpakka, virker de forhastede. Dette resulterer i en karakter vi har vanskelig å forstå hvorfor opererer som han gjør, og gir de forsøksvise filosofiske, historiske og vitenskapelige refleksjonene svak grobunn. Boka opererer på overflater, og at Syvert er vanskelig å tro på og forholde seg til, er en stor stein i skoa for romanens helhet.

Den flygende hollender

Likevel har romanen sine lysglimt. Bilkjøring på frosset hav

under stjernehimmel. Eksistensialismen som oppstår omringet av trær og snø i mørket. Også morgenstjernen finnes her, men bare i en drøm. En åpen munn roper også «kalikalikalikalik» på et tidspunkt, det også i drømmenes verden. Vi vet fra tidligere at dette betyr at noen befinner seg på et sted mellom døden og livet – lyden er blitt et slags paranormalt signal.

Richard Wagner og operaen *Den flygende hollender* virker å være romanens beste attributt. Måten Knausgård fletter historien om Wagner og operastykkets tematikk inn i Syverts egen forståelse av tapt og umulig kjærlighet, er mesterlig. Denne parallelliseringen burde blitt viet mer plass. Helst skulle den i større grad innkapsla hele verket.

Hvis *Arendal* bidrar til seriprojektet på noen måte, er det ved å knytte drømmenes verden tettere opp til dødens (søvn er tross alt dødens fetter). Det er også en forsterking i forholdet mellom Russland og Norge i *Morgenstjernen*-universet. Men hvis jeg ikke hadde lest *Ulvne fra evighetens skog* og *Det tredje riket* fra før, er jeg usikker på hvor mye jeg hadde fått ut av årets bok. Fra førstnevnte vet vi at Syvert dør en gang snart etter handlingen i årets bok. At Knausgård ikke spinner historien frem til dette punktet, gir oss kanskje svaret på et spørsmål innledningsvis – han vet enda ikke helt hvordan han skal samle trådene i en større, samlet historie. Da blir serien stående som mer av en utforskning av et bestemt overnaturlig fenomen, sett i lys av virkelighetsnære og vanlige folks erfaringer.

Totalintrykket av Knausgårds nye roman kan minne litt om Syvert selv, som i iskalde omgivelser sklii rundt både fysisk og psykisk, og ikke helt vet hvor han skal. Årets roman sklii også på glattisen – og ender på et sted mellom rumpa og knestående.

Jonas Vedeler Gudmundson
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Voksenoppdragelse

Hvem: Alle Hva: En moralsk pekepinn Hvorfor: Det trengs

Sist uke var jeg sammen med mine fettere på 15 og 17 år. Ikke har vi mye til felles, utenom nostalgien for gode animasjonsfilmer, tydeligvis. Siden det var ti år siden sist vi så den, bestemte vi oss for å se *Horton redder en hvem*, som handler om elefanten Horton som oppdager at frugget som har havnet i hans snabel viser seg å huse en hel befolkning. Dermed blir hans livsoppgave klar: redde frugget og Venneviks befolkning fra kenguruene som har fått hele jungelens befolkning imot Horton. «Det du ikke kan ta på, se på eller føle, finnes ikke» er et gjennomgående sitat fra

kenguruene. Å kalle dette en barnefilm ville vært en nedgradering uten like. Filmen om elefanten og frugget gir den ypperste voksenoppdragelsen, og går til alle de som trenger en påminnelse om at selv om alt som foregår utenfor Norges grenser, foregår fortsatt. Denne filmanbefalingen går til vår finansminister, som for ikke lenge siden presenterte et statsbudsjett som skriker «nordmenn først». Hyggelig hvis han får med barna, men det og fremst for hans egen skyld.

Ada Louise Andreassen,
ide- og debattredaktør i Universitas

Ukas anbefaling

Sukkeravhengigheten kan redde deg

Hvem: The soft girls out there Hva: Kjærlighet på pinne Hvorfor: Mangel på bedre mestringsstrategier

Rise and shine, alle og enhver. *New year, new me*, eller hva man nå sier på nyttårsaften eller de tidene på året der man kan starte all over. Dette skal bli min sparkling høst, min time to shine, og jeg skal gjøre det med kjærlighet i kjeften. Jeg har byttet snusen ut med kjærlighet på pinne. Den søte smaken gjør tunga mi rosa, og alle ordene jeg sier blir dumme og søte. Har tatt akrylnebler også, bare for å sette kirse-

bæret på toppen av kranssekaka. Jeg maler meg selv inn i en dus sukkerspinnrealitet. Alle som mener det er en dårlig mestringsstrategi mot høstmørket kan gå et annet sted. *Cuz im just a girl, living in my world*. Du burde prøve det du også hvis du ikke har råd til annen selvhjelpsterapi. Pluss at kjærlighet tross alt er billigere enn snus.

Hedda Aker, journalist i Universitas

Bok:

Identitetsløs i Italia

Når unge Ida skal skape seg selv, begår hun den vanligste og mest miskjente dødssynden i vår samtid – hun emulerer en annen.

Ida i Italia

Forfatter: Ingrid Z. Aanestad
Sjanger: Roman
Forlag: Oktober
Antall sider: 113

Alle som har prøvd å lære seg å tegne vet at veien til fri og selvstendig kunstnerisk utfoldelse starter med herming. På samme måte er det Ingrid Z. Aanestad i romanen *Ida i Italia* skildrer en kunstnerspires fødsel. Når vi møter Ida er det akkurat idet hun har funnet seg et verdig etterligningsobjekt: den vakre, italienske billedkunstneren Sofia. Boken er en følsom skildring av forholdet mellom de to kvinnene, full av voksesmerter og med et konstant overskudd av inntrykk og sanselige erfaringer.

Som en slags Sokrates går Ida fra dør til dør og spør de få kunstnerne i den lille norske bygda hva kunst er. Idet Ida møter Sofia oppstår umiddelbart en følelse av resonans. Forholdet mellom Ida og Sofia fortøner seg nærmest som en slags ensidig forelskelse der Sofia blir en slags identitetsmuse for Ida. Når Ida bestemmer seg for å følge med Sofia til Italia er det dels for å lære billedhuggerfaget, men først og fremst for å bli det Sofia er: en kunstner.

Fra ungdomsskoleelev til kunstnerprotesje

Boken lykkes som moderne dansesroman. Grunnen til det er at forfatteren treffer så godt i sine beskrivelser av Idas underlige kombinasjon av målrettet egenvilje og grenseløs, ukritisk etterligning, men beundring av idolet sitt. Tankene går til Lena Lindgrens farsott *Ekko* fra 2021. I likhet med *Ekko* er Ida fanget i sin idolisering og etterlikning av en annen: «Eg lagar eit bilete av henne, eg veit det», sier Ida. Leseren studerer Ida, som vekselvis studerer Sofia og seg selv.

Mange sosiologer ville nok nikket anerkjennende til måten Aanestad skildrer Idas vei til kunstnerlivet. Ida aner det sosiologene vet: at det å være kunstner er langt mer enn å være god i faget sitt. Ida bestemmer seg for å begynne å drikke espresso, kjøper dyr, mild

sjampo og investerer i nye oransje sko som Sofia har plukket ut. «Kva lærer kroppen min desse vekene? Ikkje fridom, kanskje ein ny disiplin. Fare una bella figura, seier Sofia. Det handlar om å føra seg, om å gjera ein god figur», skriver Aanestad. Ida bytter ut brødskivene med leverpostei med pasta alla puttanesca og vin utblandet med vann. Om det kulturelle klasespranget kunne smake bittert og lukte pretensiosøst for dem som synes folk helst burde holde seg til sin egen gjeng, er skildringene av den magnetiske tiltrekningen Sofias væren har på Ida en effektiv motgift. En klar styrke ligger nettopp i at forfatteren med relativt enkle grep evner å formidle kraften til den instinktive gjenkjennelsen som utløser Idas dansesprosessen.

Sparsommelig, men rik

Et interessant trekk ved boken er måten detaljene hele tiden kommer i forgrunnen, samtidig som fortellingen fremstår enkel og skildringene som regel er nøkterne i omfang og karakter. «Det er forskjell på dei som lagar skulpturar, nokre høgg, og andre modellerer. Dei som høgg, trekker frå. Dei som modellerer, legg til», forteller Sofia. Det er lett å tenke seg at når Ida sier at hun vil være «en som subtraherer», er utsagnet i samsvar med romanens eget foruttrykk. Det sier seg selv at en roman på rundt hundre sider bør være presis og fokusert i form og innhold, og Aanestad mestrer virkelig denne knappe og meningsfulle, nesten poetiske skrivestilen. Samtidig kunne man tenke seg at å utbrodere kunne gitt Ida mer liv. Forfatteren lar ofte tonen i omgivelsskildringene være eneste indikasjon på hovedkarakterens reaksjoner. Iblant virker Ida som en modell som skal vise en identitetskapingsprosessen, i den grad at det går på bekostning av dybden

i hennes karakter. Hun går fra å være et identitetsløst vakuum til å suge Sofia til seg i noe som ligner en fysisk reaksjon. Men når prosjektet er å illustrere nettopp at det å finne seg selv kan innebære å kopiere noen andre, er den minimalistiske personskildringen av Ida et vellykket grep.

Det myke og det bratte

Selv om den åpne, absorberende innstillingen til Ida både er interessant og fortellende, blir man som leser etterhvert nysgjerrig på hvor det blir av opprøret og desillusjonen. Akkurat idet man kikker bekymret på det stadig minkende antallet sider som er igjen av boka, sier Ida: «Det er sant, det burde vera ein konfrontasjon her. Det bratte i meg, kor blir det av i møte med Sofia? Det mjuknar ikkje, kanskje blir det undersjøisk. Eg er meir oppteken av det bratte

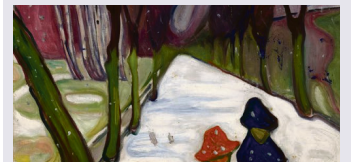
i henne». Idas eventuelle opprør overfor Sofia forblir foreløpig fortrengt: «Ein konfrontasjon kunne vera at eg vil ha noko av henne som ho ikkje kan gi meg. Meir nåde, meir kjærleik, alt ho veit om livet. Noko ho ikkje vil gi meg. Ho er den sterkaste, inntil vidare. Ho ville knust meg». Dermed vender Ida hjem med idealene i god behold. *Ida i Italia* er en roman som på sitt følsomme, nyanserte vis utforsker forholdet mellom å forme seg selv og å la seg forme. Tematikken er tidløs, men kanskje også spesielt relevant i en periode der fokuset på og forventningene om å skape sin egen fremtid er større enn noen gang.

Sunniva Jacobsen
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 44

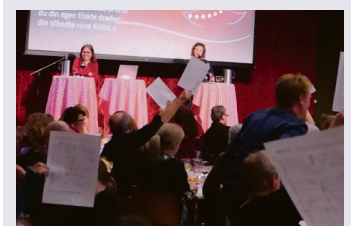
25/3 Juleåpning på Munchmuseet

Det er en dårlig bevart hemmelighet at tiden går altfor fort, og at det på mange måter er ganske kjøpt. Men at det er jul allerede? Saft suse... Nå ja, Munchmuseet inviterer i det minste til juleåpning, og som plaster på såret trenger du ikke betale inngang. Jo, nei, det stemmer. Det er gratis, tenk.

Hvor: Munch-museet
Når: Lørdag 23. november kl.10-21

11/12 Quiz: NM i litteratur

Det var et skudd i baugen for flere av byens kulturinteresserte da Litteraturhuset tidligere i år besluttet å legge ned sin månedlige litteraturkviss (for eksempel Ole Robert Sunde, som hyttet med nevene i Klassekampen og mente at «noen burde skamme seg»). Nå ja, om ikke annet kan du nå melde deg på den årlige kvissen på Litteraturhuset, nemlig norgesmesterskapet. Bli kvisset om «levande og døde forfattere, gode sitat, sære pseudonym og nesten ukjente passasjerer fra Det nye testamentet». Påmelding er gratis. Vel møtt!

Hvor: Litteraturhuset
Når: Onsdag 11. desember kl 19

02/10 25-årsjubileum for T. Singer – POPUP-salg

Oktober Forlag inviterer til jubileumsfeiring og boksalg av romanen om bibliotekaren T. Singer, som flytter til Notodden for å føre en anonym og stillferdig tilværelse. Selv har Solstad sagt følgende om romanen: «Hadde jeg dødd etter å ha skrevet den, ville det ikke vært noen personlig tragedie. Alt jeg har skrevet etterpå er en bonus som livet har gitt meg.» Solstads øvrige romaner kan også fås kjøpt til snille priser.

Hvor: Oktober Forlag
Når: Lørdag 2. november kl.12-16

Dum, dummere, dustest

I denne ukas avis kan du lese om flere studenter som endelig går til krig mot smarttelefonen, ved å heller skaffe seg en dummere telefon. Vi i Ad Notam redaksjonen bestemte oss derfor for å oppsøke noen av disse studentene, og ta tempen på deres avdigitaliserte tilstand.

Under fossen utenfor Khio finner vi kunststudenten Ave Hennig, som nylig har gått over til å bruke en dum telefon.

– Ja jeg bare har ikke kontroll på kroppen min, og særlig ikke scrollefingerne mine, så jeg valgte å heller gjøre telefonen min om til en dum telefon, plystrer Hennig mens hun blingser litt til alle kanter med sine firkantede øyne.

– Gjøre telefonen dum? Nå tror jeg du har misfor...

– Nei!!! Hallo, assa jeg eier jo ikke selvkontroll så jeg må ha en dum telefon. Så jeg gjorde telefonen min dummere!

Kunststudenten vifter litt med sine grønne løsvipper og løfter så de ti skjortene hun har over buksa for å dra ut en dings av lomma.

– Se, jeg lagde den i sløyden. Er den ikke dum?

– Men det der er jo bare en iPhone 15 kutta i to?

– Ja, er ikke det dumt, eller! Nå kan jeg hvertfall ikke scrolle i femti timer om dagen!

Av Simsalabims

Ukas studentvin

GUDS NEKTAR: Denne ukas studentvin er ingenting ringere enn enda en riesling! Men denne skiller seg litt ut, både i pris og smak. For litt flere kronestykker får du nemlig denne snertne vinen laget av weissburgunderdruen - en drue som ofte gir en rund og deilig smak. Ved første slurk smaker ikke vinen mer enn vanlig halvtorr hvitvin. Men denne rieslingen har et lite ess oppe i korken. Etter slurken er svelget, kommer plutselig etter smaken strømmende frem og maler hele tungene med en frisk og ikke-kvalmende sødme. Vinen bringer frem søte minner fra sene sommerkvelder i eplehagen til fjerne slektninger. Med sin skrukork og elegante etikett er dette vinen for enhver anledning. Om det er dåpbarnets første dråper eller nachets siste nipp.

Vinurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Hexamer Riesling Trocken 2023

Pris: 169,90 kroner
Land: Tyskland
Alkohol: 12 prosent

Freyja Eikrem Ims, vinanmelder i Universitas

Vi spør

av Johs Grobyn

Språkhelvete i underlivet

I ukens utgave av Universitas kan du lese at SiO nylig avholdt en konkurranse for å kåre det nye navnet til kjønnsykdommen gonoré. Premien for vinneren var en tur til den franske byen Gonore, som viser seg å ikke være en by, men heller en liten forstad i Reignac. Vi spør-redaksjonen var nysgjerrige på hva forstaden tenker om navnebyttet, og tok derfor en telefon til rådhuset i Reignac. Resepsjonisten der stiller seg kritisk til Sios kolonialisme.

– Bonjour.

– Bonjour, parles-tu anglais?

– Non.

– Okay, my name is Olá Nördmågne. I come from ehh, Oslo, the place with the trikk in the eplehus. And you see I am interested in you because. Am I talking to the city of Gonore?

– No. This is Reignac.

– But Gonore is in Reignac?

– Yes.

– So I am talking to Reignac and Gonore?

– Yes.

– Merci!

– Oh tu parles francais!

– No, I do not. I was just saying merci.

– Pourquoi tu appelles?

– I do not speak french, I am sorry.

– Why you are calling?

– Actually. I should be asking questions. But thank you. So in my country everyone of the students want

to change the name of gonoré, is that okay for you?

– Pardon? Change name of Gonore?

– Oui. To maybe the ugly big brother of klamma or something else nasty.

– I don't understand. You cannot change the name.

– So I really want to win the competition to see your great city.

– Oui, it is great.

– Do you have any recommendations for the name change?

[Stillehet, tyr derfor til tydeligere fransk aksent]

– Recommendation?

– Non! No new name.

– But gonoré is too nice!

– Is that problem?

– Yes, so people become more scared of gonoré. It is a real problem right. It can hurt.

– I am [...] not understand. Sorry.

– So maybe we can change it to «the french sex-nightmare» or «the

pain that never goes away» but not pain au chocolat-pain.

– I don't think this is good idea.

– Hmm, yes, this idea was better in my head.

– I am sorry.

– But we can both agree that kjønnsråde is a really stupid name and should not win?

– I still not understand.

– Gonoré is now called kjønnsråde.

– Non. We don't change name to that.

– What about underlivsragnarok? Or maybe just underlivsreignac?

– No, no, no, we like Gonore as name, I am sorry.

– Do you want to consider your position as the legal guardian of utflodshelvete?

– Pardon?

– Nous snallás!

KVISS-CORBIN

- En trikk sporet nylig av i Oslo sentrum, men hvilken butikk krasjet den inn i?
- Hva heter forfatteren som nylig vant Nordisk Råds litteraturpris for romanen *Fars rygg*?
- Hvilket land har nå etablert i grunnloven at de ønsker å bli medlem av EU?
- Hvilket amerikansk merke som blant annet produserer friluftssjekker deler navn med det amerikanske militærflyet som styrtet i Nordland i 2022 under en Nato-øvelse?
- Hvilket land produserer mest mais?
- Hva betyr ordet «mais» i Frankrike?
- Hva skjedde først: Vietnamkrigen eller den første vellykkede nyretransplantasjonen?
1. januar 2024 var en mandag, men hvilket år var det forrige som startet på en tirsdag?
- Natt til søndag 27. oktober stilte vi klokkene på ny. I Norge følger vi tidssonen UTC+1,

men hvilket fjelland følger det noe spesielle UTC+5.45?

- Nordisk råds filmpris ble også nylig utdelt, men hvilken film av Dag Johan Haugerud vant?
- «I'm gonna make him an offer he can't refuse». Fra hvilken film er sitatet hentet?
- Hva heter filmen fra 1993 der en milliardær, spilt av Robert Redford, tilbyr et ungt ektepar én million dollar for en natt med konen, spilte av Demi Moore?
- Fra hvilket land er gitaristen Gary Moore, mest kjent for hiten *Parisienne Walkways* og flere album med bandet Thin Lizzy?
- Nevn minst to medlemmer av bandet U2.
- Hva er HNO3?
- Hvilken gass må avgis for at trykfallssyke eller dykkersyke skal inntreffe?

- I hvilket år inntreffer disse hendelsene: Sudan blir en selvstendig stat, Elvis får sin første hit, Sveits vinner den første Eurovision-finalen, Human-Etisk forbund blir stiftet, Agnar Mykle gir ut den kontroversielle *Sangen om den røde rubin*, Bjørn Borg blir født og Ole Brumm-skaper A.A. Milne dør.

- Hvem vant årets gullball for herrer?
- Nevn to målvakter som har scoret mål i Premier League-historien.
- Nevn to av fire Manchester United-spillere som har vunnet Champions League.

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Eplehuset, 2. Niels Fredrik Dahl, 3. Moldova, 4. Osprey, 5. USA, 6. Men, 7. Den første vellykkede nyretransplantasjonen var i 1954, mens Vietnamkrigen varte fra 1955 til 1975, 8. 2019, 9. Nepal, 10. Sex, 11. Gudfaren, 12. Indecent Proposal, 13. Nord-Irland (Storbritannia), 14. Bono, The Edge, Adam Clayton og Larry Mulien Jr, 15. Formelen til salpetersyre, 16. Nitrogen, 17. 1956, 18. Rodri, 19. Alisson Becker, Asmir Begovic, Tim Howard, Paul Robinson, Brad Friedel eller Peter Schmeichel, 20. Mason Mount, Casemiro, Joshua Zirkzee og Jonny Evans.

Rebus

av Plænken

HINT: «Holy diver» Send løsning universitasdesk@gmail.com før onsdag klokken 19!

FORRIGE LØSNING: «Motorsagmassakre» Det klarte Ola og Jøgge, Maya, Ludvig og Thea, Viggo Viktor Vidar Geist